

Notat

Kirkeministeriet

Høringsnotat med Kirkeministeriets bemærkninger til høringssvarene vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om menighedsråd, lov om folkekirkens økonomi og lov om forsøg i folkekirken

Dato: 15. september 2022

Akt nr. 264615

Sagsbehandler
Johanne Schilling

I perioden fra den 7. juli til den 18. august 2022 har et udkast til forslag til lov om ændring af lov om menighedsråd, lov om folkekirkens økonomi og lov om forsøg i folkekirken (herefter benævnt høringsudkastet) været i høring hos:

ADF – Det Administrative Fællesskab, Budgetfølgegruppen vedr. fællesfonden, Danmarks Kirketjenerforening, Danmarks Kordegnsforening, Danmarks Provsteforening, Dansk Kirkemusiker Forening, Dansk Organist og Kantor Samfund, Organistforeningen, Den Danske Præsteforening, Erhvervsstyrelsen, Erhvervsministeriet, Finansministeriet, Medarbejder- og Kompetencestyrelsen, Forbundet af Kirke og Kirkegårdsansatte, Foreningen af Danske Kirkegårdsledere, Dansk Kirkemusiker Forening, Foreningen af Danske Revisorer, Provstirevisorerne, Foreningen af Provstisekretærer, FSR – Danske Revisorer, FUV – Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter, Kirkekultur.nu, kirkemusikskolerne, Landsforeningen af Menighedsråd, Økonomistyrelsen, Organistforeningen, Rigsrevisionen, samtlige menighedsråd, samtlige biskopper, samtlige provstirevisorer, samtlige provstiudvalg, samtlige stiftsråd, samtlige stiftsøvrigheder, samtlige budgetudvalg, alle stiftscentre, HK, Akademisk Arkitektforening, Magisterforeningen (DM), DJØF, Dansk Journalistforbund, Kommunikation og sprog, Akademikerne, Kommunernes Landsforening (KL) og 3F.

Kirkeministeriet har modtaget 238 høringssvar fra i alt 8 høringsparter.

De indkomne høringssvar er fordelt på følgende høringsparter:

Menighedsråd (143 høringssvar): Bjerringbro menighedsråd, Hald-Kærby menighedsråd, Hylleholt menighedsråd, Øster Lindet menighedsråd, Grøndalslund menighedsråd, Sankt Johannes menighedsråd, Vindinge menighedsråd, Ærø menighedsråd, Errindlev-Olstrup-Tågerup menighedsråd, Bislev menighedsråd, Karlebo menighedsråd, Sunds menighedsråd, Engesvang menighedsråd, Hvilsom menighedsråd, Kollerup-Fjerritslev menighedsråd, Kingo-Samuel menighedsråd, Øster Assels-Blidstrup menighedsråd, Gørlev-Bakkendrup menighedsråd, Vester Assels menighedsråd, Hinge menighedsråd, Kastelskirkens menighedsråd, Humlebæk menighedsråd, Agerbæk menighedsråd, Søborggård og Haralds menighedsråd, Kirke Saaby-Kisserup menighedsråd, Nørre Tranders menighedsråd, Sct. Nicolai menighedsråd, Skt. Nikolai menighedsråd, Bolbro menighedsråd, Bramdrup menighedsråd, Borup-Kimmerslev-Nørre Dalby menighedsråd, Vær og Nebel menighedsråd, Rødovre menighedsråd, Møllevangskirkens menighedsråd, Tønder menighedsråd, Jerne menighedsråd, Simmelkær menighedsråd, Vester Starups menighedsråd, Filip menighedsråd, Sønder Tranders menighedsråd, Frederiks Kirkes menighedsråd, Fensmark menighedsråd, Tulstrup-Faurholt menighedsråd, Tingbjerg menighedsråd, Bellahøj-Utterslev menighedsråd, Bevtoft menighedsråd, Roskilde Domsogns menig-

hedsråd, Skødstrup menighedsråd, Havnelev menighedsråd, Skjern menighedsråd, Sjørslev-Almind-Lysgård menighedsråd, Ejby menighedsråd, Orte menighedsråd, Tandslet menighedsråd, Helligånds menighedsråd, Fårup-Sabro menighedsråd, Glamsbjerg menighedsråd, Borup menighedsråd, Emdrup menighedsråd, Ulkebøl menighedsråd, Thurø menighedsråd, Skt. Markus menighedsråd (Frederiksberg), Løsning menighedsråd, Korning menighedsråd, Greve menighedsråd, Frederiksværk-Vinderød menighedsråd, Himmelev menighedsråd, Islebjerg menighedsråd, Davids menighedsråd, Helsingør menighedsråd, Grene menighedsråd, Hadsten menighedsråd, Odder menighedsråd, Bagsværd menighedsråd, Ilskov menighedsråd, Uldum-Langskov menighedsråd, Sct. Hans menighedsråd, Langå-Øksendrup-Svindinge menighedsråd, Struer menighedsråd, Skejby-Lisbjerg menighedsråd, Tjæreby-Sdr. Bjerge-Venslev menighedsråd, Egebæksvang menighedsråd, Kasted menighedsråd, Sankt Knuds menighedsråd, Budolfi menighedsråd, Torsted menighedsråd, Solvang menighedsråd, Adslev-Blegind-Hørning menighedsråd, Rungsted menighedsråd, Sankt Pauls menighedsråd, Fjelstrup menighedsråd, Hans Egede menighedsråd, Brande menighedsråd, Nykøbing Mors menighedsråd, Marie Magdalene Koeds menighedsråd, Frederiksborg Slots menighedsråd, Mørke menighedsråd, Broholm menighedsråd, Klovborg-Tyrsting menighedsråd, Stensby menighedsråd, Sankt Hans menighedsråd, Bispebjerg menighedsråd, Verninge menighedsråd, Værløse menighedsråd, Handbjerg-Ryde menighedsråd, Højby menighedsråd, Taastrup Nykirke menighedsråd, Sthens Kirke menighedsråd, Varde menighedsråd, Reerslev menighedsråd, Hee menighedsråd, Nøvling-Vildbjerg-Timring-Tiphede menighedsråd, Gudumholm-Lillevorde menighedsråd, Buddinge menighedsråd, Raklev menighedsråd, Lindevang menighedsråd, Pedersborg menighedsråd, Tarm menighedsråd, Gellerup menighedsråd, Haderslev Domsogns menighedsråd, Sundby Kirke menighedsråd, Ringsted menighedsråd, Lyngby menighedsråd, Sønder Årslev menighedsråd, Brabrand menighedsråd, Ikast menighedsråd, Aarhus Domsogns menighedsråd, Benløse menighedsråd, Vesterbro menighedsråd, Stenløse menighedsråd, Mesinge-Viby menighedsråd, Nustrup menighedsråd, Ubberud-Ravnebjerg menighedsråd, Gjellerup menighedsråd, Valby menighedsråd, Skt. Markus menighedsråd (Aarhus), Virum menighedsråd, Ringkøbing menighedsråd, Taksigelseskirkens og Lundehus menighedsråd, Egeris menighedsråd, Tune menighedsråd, Gørding-Bur-Vemb menighedsråd, Åby menighedsråd

Biskopper i folkekirken (4 høringssvar): Biskoppen over Aalborg Stift, Biskoppen over Roskilde Stift, Biskoppen over Lolland-Falsters Stift, Biskoppen over Ribe Stift

Stiftsøvrigheder (3 høringssvar): Stiftsøvrigheden over Roskilde Stift, Stiftsøvrigheden over Aarhus Stift, Helsingør stiftsøvrighed

Stiftsråd (10 høringssvar): Haderslev stiftsråd, Aarhus stiftsråd, Roskilde stiftsråd, Aalborg stiftsråd, Helsingør stiftsråd, Lolland-Falsters stiftsråd, Fyens stiftsråd, Københavns stiftsråd, Ribe stiftsråd, Viborg stiftsråd

Provsti- og budgetudvalg (56 høringssvar): Aarhus domprovstiudvalg, Stege-Vordingborg provstiudvalg; Ringkøbing provstiudvalg, Hjørring Fælles provsti-

udvalg, Holstebro provstiudvalg, Vejle provstiudvalg, Aarhus Vestre provstiudvalg, Assens provstiudvalg, Hillerød provstiudvalg, Høje Taastrup provstiudvalg, Viborg domprovstiudvalg, Rødovre-Hvidovre provstiudvalg, Varde provstiudvalg, Frederiksberg provstiudvalg, Sønderborg provstiudvalg, Randers Søndre provstiudvalg, Odder provstiudvalg, Hedensted provstiudvalg, Maribo domprovstiudvalg, Rudersdal provstiudvalg, Frederikshavn provstiudvalg, Tryggevejle provstiudvalg, Frederiksværk provstiudvalg, Gentofte provstiudvalg, Aalborg Budolfi provstiudvalg, Falster provstiudvalg, Viborg Østre provstiudvalg, Fredericia provstiudvalg (og Kirkernes Hus), Kolding provstiudvalg, Slagelse provstiudvalg, Bispebjerg-Brønshøj provstiudvalg, Randers Nordre provstiudvalg, Favrskov provstiudvalg, Ikast-Brande provstiudvalg, Aarhus Søndre provstiudvalg, Skanderborg provstiudvalg, Svendborg provstiudvalg, Silkeborg provstiudvalg, Syddjurs provstiudvalg, Herning Nordre provstiudvalg, Herning Søndre provstiudvalg, Vesthimmerlands provstiudvalg, Odsherred provstiudvalg, Haderslev domprovstiudvalg, Amagerland provstiudvalg, Næstved provstiudvalg, Morsø provstiudvalg, Sankt Knuds provstiudvalg, Vor Frue-Vesterbro provstiudvalg, Amagerbro provstiudvalg, Aarhus Nordre provstiudvalg, Holmens og Østerbro provstiudvalg, Frederikssund provstiudvalg, Brønderslev provstiudvalg, Budgetudvalget for København, Kongens Lyngby provstiudvalg

Organisationer m.v. (13 hørings svar): Folkekirkens Mellemkirkelige Råd, Foreningen af Provstisekretærer, Landsforeningen af Menighedsråd, Organistforeningen, Danmarks Kirketjenerforening, Dansk Organist og Kantor Samfund (DOKS), Kirkekasserer Vest, Folkekirkens Administrative Fællesskab (AdF), Kirkekultur.nu, Danmarks Kordegneforening, Provsteforeningen i Danmark, Akademikerne, CO10 – Centralorganisationen af 2010

Offentlige myndigheder, statslige institutioner m.v. (3 hørings svar): Erhvervsministeriet, Rigsrevisionen, Medarbejder- og Kompetencestyrelsen

Valgte medlemmer som ikke taler på vegne af hele rådet (6 hørings svar): Jens Erik Krabbe (kasserer i Slangerup menighedsråd), Inger Bidstrup (formand Risbjerg menighedsråd), Karen Klint (formand Bredballe menighedsråd), Johnny Winther Holbech (formand Rønne menighedsråd), Kirsten Lund Larsen (formand Brønshøj menighedsråd), Arne Hjort Nielsen (Vesterbro menighedsråd)

1. Generel opbakning til lovforslaget

Der er tale om et omfattende høringsmateriale med mange forslag til lovændringer, som har været sendt i offentlig høring. Derfor er hørings svarene også komplekse og flere støtter nogle af høringsudkastets forslag og kritiserer andre.

Det er langt fra alle hørings svar, der udtaler sig om alle dele af høringsudkastet. Derfor summer optællingerne af *for* og *imod* under de enkelte forslag heller ikke op til det samlede antal modtagne hørings svar. Nogle udtaler sig kun om et enkelt forslag i høringsudkastet, mens andre gennemgår hele høringsudkastet punkt for punkt. Der er nogle få, som har suppleret deres hørings svar med øvrige ønsker, end de emner som høringsudkastet beskæftiger sig med. Endelig

er der fremsendt hørings svar med generelle overvejelser og refleksioner, som ikke erklærer sig specifikt for eller imod nogle dele af høringsudkastet.

Side 4
Akt nr. 261327

Kirkeministeriet har udvalgt bemærkninger fra nogle hørings svar for at illustrere de holdninger og begrundelser, som høringsparterne har givet. På grund af mængden af hørings svar, har det ikke været muligt at inkludere samtlige bemærkninger fra alle hørings svar, men det samlede materiale vil blive inddraget både i processen med forberedelse af dette lovforslag og i Kirkeministeriets videre arbejde med at styrke, udvikle og forbedre rammerne for folkekirkens lokale niveauer.

Hørings svarene er talt sammen under de enkelte forslag, idet hørings svar som er for eller imod alle, eller næsten alle, elementer i høringsudkastet, er sammentalt i en kategori for sig selv.

7 høringsparter har ingen bemærkninger til høringsudkastet: Erhvervsministeriet, Rigsrevisionen, Medarbejder- og Kompetencestyrelsen, Havnelev menighedsråd, Stiftsøvrigheden over Aarhus Stift, Amagerland provstiudvalg og Viborg stiftsråd.

44 høringsparter er for alt, bortset fra forhøjelsen af det maksimale bindende stiftsbidrag: Høje Taastrup provstiudvalg, Bellahøj-Utterslev menighedsråd, Roskilde Domsogns menighedsråd, Skjern menighedsråd, Randers Søndre provstiudvalg, Emdrup menighedsråd, Greve menighedsråd, Frederiksværk-Vinderød menighedsråd, Maribo domprovstiudvalg, Grene menighedsråd, Sct. Hans menighedsråd, Tryggevælde provstiudvalg, Frederiksværk provstiudvalg, Falster provstiudvalg, Viborg Østre provstiudvalg, Bispebjerg menighedsråd, Ikast-Brande provstiudvalg, Sthens Kirke menighedsråd, Aalborg stiftsråd, Syddjurs provstiudvalg, Raklev menighedsråd, Herning Nordre provstiudvalg, Herning Søndre provstiudvalg, Odsherred provstiudvalg, Ikast menighedsråd, Benløse menighedsråd, Amagerbro provstiudvalg, Gjellerup menighedsråd, Brønderslev provstiudvalg, Egeris menighedsråd. Herunder 14 høringsparter der tilslutter sig Landsforeningens hørings svar: Vindinge menighedsråd, Kingo-Samuel menighedsråd, Ilskov menighedsråd, Uldum-Langskov menighedsråd, Struer menighedsråd, Budolfi menighedsråd, Adslev-Blegind-Hørning menighedsråd, Marie Magdalene Koeds menighedsråd, Johnny Winther Holbech (formand Rønne menighedsråd), Handbjerg-Ryde menighedsråd, Tarm menighedsråd, Sundby Kirke menighedsråd, Ubberud-Ravnebjerg menighedsråd, Gørding-Bur-Vemb menighedsråd

47 høringspart er for alt i høringsudkastet: Hillerød provstiudvalg, Budgetudvalget for København, Frederiksberg provstiudvalg, Sønderborg provstiudvalg, Skødstrup menighedsråd, Odder provstiudvalg, Roskilde stiftsråd, Glamsbjerg menighedsråd, Borup menighedsråd, Thurø menighedsråd, Himmelev menighedsråd, Islebjerg menighedsråd, Rudersdal provstiudvalg, Davids menighedsråd, Hadsten menighedsråd, Langå-Øksendrup-Svindinge menighedsråd, Gen-

tofte provstiudvalg, Skejby-Lisbjerg menighedsråd, Aalborg Budolfi provstiudvalg, Sankt Pauls menighedsråd, Fredericia provstiudvalg (og Kirkernes Hus), Kolding provstiudvalg, Kirsten Lund Larsen (formand Brønshøj menighedsråd), Sankt Hans menighedsråd, Randers Nordre provstiudvalg, Favrskov provstiudvalg, Højby menighedsråd, Aarhus Søndre provstiudvalg, Kirkekasserer Vest, Svendborg provstiudvalg, Silkeborg provstiudvalg, Helsingør stiftsøvrighed, Helsingør stiftsråd, Lindevang menighedsråd, Biskoppen over Lolland-Falsters Stift, Folkekirkens Administrative Fællesskab (AdF), Vesthimmerlands provstiudvalg, Fyens stiftsråd, Morsø provstiudvalg, Vesterbro menighedsråd, Københavns stiftsråd, Stenløse menighedsråd, Mesinge-Viby menighedsråd, Vor Frue-Vesterbro provstiudvalg, Holmens og Østerbro provstiudvalg, Frederikssund provstiudvalg og Provsteforeningen i Danmark.

4 høringsparter er imod alt i høringsudkastet: Bevtoft menighedsråd, Tjæreby-Sdr. Bjerge-Venslev menighedsråd, Skt. Markus menighedsråd (Aarhus), Taksgelseskirkens og Lundehus menighedsråd.

Bemærkninger for høringsudkastet generelt

Søborggård og Haralds menighedsråd støtter i alt væsentligt de foreslåede ændringer med den begrundelse, at forslagene vil gøre det lettere at samarbejde om de lokale opgaver og forbedre den lokale økonomistyring.

Skt. Nikolai menighedsråd har noteret sig, at lovforslagene tager udgangspunkt i, at menighedsrådet som altovervejende hovedregel har ansvaret og beslutningskompetencen til at løse langt de fleste kirkelige og administrative opgaver, mens provstiudvalg og stiftsøvrigheden som udgangspunkt alene varetager en tilsynsforpligtelse i forhold til menighedsrådenes opgavevaretagelse. Og at det grundlæggende regelsæt for økonomistyringen af de lokale kasser fastholdes.

Humblebæk menighedsråd bemærker i sit høringssvar, at det er vigtigt, at lovforslaget gør det meget klart, at der er tale om frivillige muligheder for at skabe øget lokal fleksibilitet. Det er også vigtigt med en præcisering i formuleringen af, at de af menighedsråd og provstiudvalg truffne valg i denne henseende er reversible. Det er afgørende, at administrationen af de nye muligheder bliver enkel.

Bramdrup menighedsråd hilser ud fra et overordnet synspunkt enhver ændring til gunst for et frugtbart samarbejde mellem menighedsråd og provsti velkomment. Især når det balancerer et hårfint hensyn af beslutningskompetencen mellem de to instanser. Et hensyn der afspejler de til enhver tid gældende muligheder indenfor menighedsrådslovens organisatoriske struktur.

Vær og Nebel menighedsråd tilslutter sig fuldt ud hensigten med de foreslåede ændringer, som rådet vurderer giver større lokal fleksibilitet og mulighed for samarbejde. Rådet hilser det også velkommen, at færre sager efter forslaget skal over Kirkeministeriets bord.

Grøndalslund menighedsråd er overordnet positivt stemt for forslaget, men bemærker, at man ønsker at menighedsråd fortsat har vetoret i forhold til deltagelse i samarbejder, og at man ikke ønsker at der flyttes midler fra kirkekasserne.

Tønder menighedsråd bemærker, at det kan være udmærket at forenkle og systematisere processerne i bl.a. budgetproceduren i folkekirken. Menighedsrådenes indflydelse på budget må ikke forringes. Det er positivt med øget samarbejde i de enkelte provstier, der skal dog respekteres forskelligheder i de enkelte sogne pga. størrelse, geografi, demografi etc.

Aarhus Nordre provstiudvalg bemærker, at menighedsråd i stigende grad kalder på fælles løsninger. Provstiudvalget oplever, at der bliver kaldt på fælles løsninger i forbindelse med den grønne omstilling, bistand til menighedsrådene i deres hverv som arbejdsgivere, initiativer rettet mod nydanskere, samarbejder med andre organisationer om diakoni osv. Det er krævende opgaver, hvor udvalget hører fra flere og flere menighedsråd, at de ønsker disse løst i fællesskab.

Folkekirkens Mellemkirkelige Råd bifalder de to generelle hensigter i ændringen af loven, nemlig udvidelsen og forenklingen af muligheden for at samarbejde på tværs af niveauer og geografi såvel som øget transparens og fleksibilitet i den lokale økonomistyring.

Foreningen af provstisekretærer er overvejende positivt indstillet overfor de lovændringer der foreslås, idet nogle arbejdsgange lettes, og problemstillinger, i forhold til tidligere fastlåste bevillinger en gang årligt, nu gøres mere fleksibelt for den overordnede økonomistyring i provstierne.

Landsforeningen af Menighedsråd skriver i sit hørings svar, at foreningen i en årrække har arbejdet for at styrke og fastholde menighedsrådenes ansvar for folkekirkens lokale økonomi. Menighedsrådene er valgt af folkekirkens kirkeskattebetalende medlemmer, og vælger et provstiudvalg, som på menighedernes vegne sikrer økonomisk prioritering og styring. En række af de foreslåede ændringer vil bidrage hertil.

Bemærkninger imod høringsudkastet generelt

Hylleholt menighedsråd bemærker overordnet til det samlede lovforslag, at de mener, der er en fare for, at menighedsrådene vil få mindre handlefrihed, idet provstiet får større magtbeføjelser. Menighedsrådet ser desuden en fare for, at tilbageføring af ubrugte anlægs- og projektmidler vil resultere i færre frie midler i kirkekassen. Menighedsrådet mener ikke, at der er økonomisk rum til at hæve stiftsbidraget, medmindre der sker en kompensation fra centralt hold. Menighedsrådet mener, at det er en god idé at ansætte flere specialister, men at dette tiltag med fordel kunne betragtes i et landsdækkende perspektiv og ikke (kun) i stifterne. Endelig gav menighedsrådet udtryk for, at der ikke bør ske yderligere centralisering, og at det er essentielt, at lovændringen ikke medfører øget uoverskuelighed og bureaukrati.

Sankt Johannes menighedsråd bemærker overordnet til forslaget, at enhver forlæggning af handlemuligheder til anden myndighed end det lokale valgte menighedsråd betragtes som en udvanding af lokaldemokratiets kompetencer.

Ærø menighedsråd kan ikke acceptere nogen forslag, som betyder, at menighedsrådene må afgive selvbestemmelse og give provstiudvalgene større kompetence.

Hinge menighedsråd ønsker ikke at afgive kompetence til provsti eller stift med den begrundelse, at mindre selvbestemmelse giver mindre engagement lokalt. Rådet ønsker heller ikke at regler bliver mere komplicerede, men ønsker regler og bestemmelser forenklet.

Biskoppen over Aalborg Stift bemærker, at der bør foretages en dybere refleksion over lovens betydning for den folkekirkelige struktur og ordning. Hvad betyder det for folkekirkestrukturen og folkekirkens legitimitet, at man får mulighed for at flytte magten fra menighedsrådene til fællesbestyrelser og også for provstierne? Hvad betyder dette for provstierne/provstiudvalgene? Der bør foretages en gennemtænkning af tilsynet. Hvis provstiudvalgene får udvidede beføjelser, bør stifternes tilsyn tilsvarende udvides i forhold til provstierne og provstiudvalgene; eksempelvis omkring præstegårdene.

Biskoppen over Ribe Stift bemærker, at folkekirken skal være tæt på sine medlemmer. Det er helt afgørende for sammenhængen mellem folk og kirke. Det er gennem præst og menighedsråd, at det enkelte menneske og lokalsamfundet møder folkekirken. Derfor er det afgørende, at der netop her er saft og kraft til at udfolde folkekirken lokalt. Hvis ikke vil folkekirken miste sin legitimitet. Udgangspunktet for forslagene i høringsudkastet er et forsøg på at imødekomme nogle af de praktiske udfordringer, som menighedsrådene oplever. Der peges flere steder på, at det naturligvis er op til det enkelte menighedsråd, provstiudvalg og stiftsråd, om de vil gøre brug af de muligheder, der lægges op til i lovforslaget. Biskoppen efterlyser en refleksion over, hvilke strukturelle udfordringer, de nævnte forslag kan medføre. En af de umiddelbare konsekvenser af forslagene er, at såvel kompetencen og økonomien flyttes fra menighedsråd til provstiudvalg og stiftsråd. Det betyder, at lovforslaget vil være med til at understøtte en central ændring af den folkekirkelige struktur uagtet, at det lokalt kommer til at hvile på det enkelte menighedsråds beslutning om at flytte økonomi og kompetence.

Organistforeningen finder overordnet, at folkekirken ikke har behov for en øget kompleksitet, hvad angår organisationsopbygning, struktur og ledelse. Snarere tværtimod. Det må derfor forventes, at der med de påtænkte lovændringer (med de muligheder det giver for at fælles bestyrelser, samarbejder, selvstændige juridiske enheder og ansættelse af specialiserede kompetencer) som minimum følger klar vejledning og rammesætning fra Kirkeministeriet om: offentliggørelse af vedtægter og tilsyn hermed, arbejdsmiljøforhold, ansættelsesforhold, medarbejderrepræsentation, overenskomstforhold m.fl. For at undgå konflikter ifm. samarbejder ml. menighedsråd (og andre) er det afgørende nødvendigt at få statueret, at medarbejderen har de samme rettigheder – bl.a. vedr. medarbejderrepræsentation og medarbejderinddragelse – som ansatte ved et menighedsråd.

Danmarks Kirketjenerforening mener generelt, at det er bekymrende at se provstierne blive tillagt mere magt og flere kompetencer. Folkekirken er en stærk forankret enhed i lokalsamfundet, og de som ved bedst om den lokale kirke er

den lokale menighed. Selvom der lægges op til forenkling af måden, hvorpå en kirke kan drives, så vil beslutningerne komme til at ligge hos færre personer, hvilket skader det lokale samfund. Der bør i stedet ske en lempelse af nuværende regler på det administrative område, som gør at lægfolk kan administrere lovgivningen. Et samarbejde hen over sognene vil give god fornuft. Blandt andet samarbejde om økonomi generelt vil kunne skabe plads til mere kirke i hverdagen, fordi ressourcerne bruges på det, som de oprindeligt var tiltænkt.

CO10 – Centralorganisationen af 2010 bemærker, at medarbejdernes retsstilling ved oprettelse og ophævelse af samarbejder bør være mere tydelig. Det bør inden gennemførelse af lovforslaget sikres, at det står klart for menighedsrådene, provstiudvalgene, nye juridiske enheder m.fl., hvilke regler der gælder, og således at medarbejderne sikres entydighed ift. deres arbejdsgiver. Hvor der oprettes samarbejde om de oplyste opgaver, bør der være myndighedstilsyn med samarbejdets opgaveløsning. Så længe der ikke etableres whistleblowerordning, samarbejdsudvalg og eksisterer en tillidsrepræsentantstruktur, som man kender fra det øvrige arbejdsmarked, der kan bidrage til at sikre et godt og tillidsfuldt lokalt samarbejde til gavn for både løsningen af opgaverne og medarbejdernes trivsel, får en lempelse af reglerne for samarbejde eller delegering af kompetencer betydning for placering af de ansattes arbejdsopgaver og eventuelt også arbejdsplads, for ledelse- og instruktionsbeføjelser og medarbejdernes trivsel mv. Derfor er CO10 uenige i, at der ikke er behov for at fastsætte særlige regler om tilsyn, jf. bemærkningerne til lovforslaget.

Kirkeministeriets overvejelser vedr. de ansættelsesretlige konsekvenser af forslagene i høringsudkastet

Kirkeministeriet noterer sig de faglige organisationers generelle bekymringer vedrørende medarbejdernes retsstilling i forbindelse med mulighederne for simple at oprette samarbejder mellem menighedsråd og provstiudvalg uden Kirkeministeriets dispensation samt oprettelse af fællesbestyrelse og selvstændige juridiske enheder. Det er imidlertid ikke intentionen med lovforslaget, at der skal ske ændring af de ansattes retsstilling i forhold til deres ansættelse. Der kan dog ske udskiftning af arbejdsgiverenheden/myndigheden.

Tilsynsbestemmelser fastsættes i de nye formuleringer i lov om folkekirkens økonomi, ligesom de allerede findes i cirkulære om kirke- og provstiudvalgs-kassernes budget, regnskab og revision. Der er således ikke risiko for, at man ender i en situation uden tilsyn.

Endelig skal det nævnes, at det ikke er den folkekirkelige lovgivning, som fastsætter regler om korrekte ansættelsesaftaler, virksomhedsoverdragelsesordning mv. Det følger af øvrig lovgivning, som fortsat vil gælde.

Det er Kirkeministeriets forventning, at den øgede professionalisering af samarbejderne, vil kunne medføre en professionalisering af arbejdsgiverkompetencen, således at medarbejdernes bekymringer vedrørende små menighedsråd uden konkrete kompetencer indenfor det ansættelsesretlige m.v. bedre kan imødekommes.

2. Udvidelse og forenkling af samarbejdsmuligheder i folkekirken på tværs af niveauer og geografi

Der er 64 hørings svar, der tilslutter sig samtlige forslag til udvidelse og forenkling af samarbejds muligheder i folkekirken på tværs af niveauer og geografi. De 47 støtter samtlige forslag i høringsudkastet. Deres navne er op listet i afsnit 1. *Generel opbakning til lovforslaget.*

De resterende høringsparter er: Øster Lindet menighedsråd, Stege-Vordingborg provstiudvalg, Sunds menighedsråd, Engesvang menighedsråd, Folkekirken Melle mkirkelige Råd, Nørre Tranders menighedsråd, Foreningen af provstisekretærer, Aarhus Nordre provstiudvalg, Jerne menighedsråd, Simmelkær menighedsråd, Vejle provstiudvalg, Aarhus Vestre provstiudvalg, Assens provstiudvalg, Frederikshavn provstiudvalg, Gudumholm-Lillevorde menighedsråd, Sankt Knuds provstiudvalg, Tune menighedsråd

Der er 12 høringsparter, som er imod samtlige forslag til udvidelse og forenkling af samarbejds muligheder i folkekirken på tværs af niveauer og geografi. De 4 er imod samtlige forslag i høringsudkastet. Deres navne er op listet i afsnit 1. *Generel opbakning til lovforslaget.*

De resterende høringsparter er: Sankt Johannes menighedsråd, Ærø menighedsråd, Biskoppen over Aalborg Stift, Skt. Markus menighedsråd (Frederiksberg), Egebæksvang menighedsråd, Værløse menighedsråd, Sønder Årslev menighedsråd og Brabrand menighedsråd.

Nedenfor gennemgås bemærkningerne fra hørings svarene opdelt på bemærkninger for henholdsvis imod forslagene. Temaet vedrørende udvidelse og forenkling af samarbejds muligheder i folkekirken på tværs af niveauer og geografi afsluttes med nogle generelle betragtninger indsamlet i hørings svarene.

Bemærkninger for forslagene vedr. samarbejde generelt

Hald-Kærby menighedsråd bemærker, at det alt overvejende er positivt at give mulighed for en mindre bureaukratisk opbygning af større organisationer i samarbejde med provstiudvalget til løsning af konkrete driftsopgaver, som kræver specifikke kompetencer.

Karlebo menighedsråd bemærker, at lovforslagets udvidelser af samarbejdsformer inden for de eksisterende pastorat- og sognegrænser anses for at give menighedsråd, provstiudvalg og stiftsråd bedre muligheder for at løse deres respektive opgaver.

Menighedsrådet ved Kastelskirken bakker principielt op om forslagene til udvidelse og forenkling af muligheden for samarbejde mellem provsti og sogne. Det gør rådet i anerkendelse af, at det i mange sogne er vanskeligt at mønstre de fornødne faglige kompetencer, for eksempel med hensyn til regnskab og HR.

Men rådet udtrykker samtidig bekymring over tendensen til, at store dele af det lokale ansvar på sogneniveau flyttes til provstierne. Den lettere adgang til at oprette fælles administration, fælles ansættelser og fælles bestyrelser indebærer en risiko for, at provstiet irreversibelt styrkes på bekostning af sognet.

Nørre Tranders menighedsråd bemærker, at særligt mulighederne for at samarbejde med andre menighedsråd inden for et provsti og for at delegerede opgaver til provstiudvalget, kan forventes at medføre mere kompetent opgaveløsning, administrativ lettelse for menighedsråd og bedre udnyttelse af de menneskelige og økonomiske ressourcer.

Skt. Nikolai menighedsråd støtter, at provstiudvalget får øgede muligheder for at understøtte samarbejder mellem menighedsrådene, idet det dog fortsat er det enkelte menighedsråd, som beslutter, om man vil deltage i et samarbejde.

Borup-Kimmerslev-Nørre Dalby menighedsråd mener, at de fleste forslag generelt giver gode muligheder for et konstruktivt samarbejde mellem menighedsråd og mellem menighedsråd og provstiudvalg. Der vil i de kommende år være behov for øget samarbejde, idet de økonomiske rammer nødvendiggør dette.

Aarhus Nordre provstiudvalg bemærker i sit høringssvar, at provstiudvalget oplever, at der kommer stadig flere henvendelser, hvor menighedsråd kalder på fælles løsninger. Her kaldes der tilsvarende på nye muligheder og åbninger for netop at betjene det lokale niveau bedst muligt og gøre det mindre bøvlet at være menighedsrådsmedlem. Ikke mindst oplever provstiudvalget, at man som menighedsråd ønsker at bidrage til, at folkekirken lokalt må være relevant og nærværende, og at det derfor giver god mening at gøre det enklere at løse opgaverne i fællesskab. Provstiudvalget oplever, at der bliver kaldt på fælles løsninger i forbindelse med den grønne omstilling, håndholdt bistand til menighedsrådene i deres hverv som arbejdsgivere, initiativer rettet mod nydanskere, samarbejder med andre organisationer om diakoni osv. Det er krævende opgaver, hvor udvalget hører fra flere og flere menighedsråd, at de ønsker disse løst i fællesskab. Det vil være afgørende, at der på det lokale niveau bliver mulighed for at understøtte opgaveløsningen med mere smidige rammer og stabsfunktioner, så menighedsrådene oplever, at opgaverne kan håndteres og engagementet ikke slides ned.

Kongens Lyngby provstiudvalg bemærker, at mange af forslagene kan gøre det lettere at indgå samarbejder mellem sognene og mellem sognene og provstiudvalgene. Udvalget konstaterer, at der alle steder lægges op til, at samarbejderne er frivillige. Dette er meget vigtigt, da det fortsat må være en hjørnesten i folkekirkens organisering, at menighedsråd og provstiudvalg har ret til selvbestemmelse.

Provsteforeningen i Danmark bemærker i sit høringssvar, at forslagene vil give bedre rammer for helhedsperspektiv, da det bliver lettere at samarbejde på tværs af forskellige niveauer. Provsteforeningen lægger vægt på, at det er frivilligt for et menighedsråd at indgå i et givent samarbejde, og at et menighedsråd igen kan trække sig fra et samarbejde. Således skabes der muligheder for dem, der ønsker et givent samarbejde, mens andre er frie til at bevare status quo.

Landsforeningen af Menighedsråd skriver i sit hørings svar, at en række af forslagene vil give nye muligheder for frugtbart samarbejde især mellem menighedsråd og provstiudvalg. Det er positivt med en udvidet fleksibilitet, som i højere grad vil imødekomme den store forskellighed i provstiernes vilkår. Der er tale om muligheder, som man lokalt skal afgøre, om man vil benytte. Det er afgørende, at der er legitimitet bag beslutningerne og transparens i processerne, så også et evt. mindretal blandt menighedsrådene bliver hørt og inkluderet.

Bemærkninger imod forslagene vedr. samarbejde generelt

Værløse menighedsråd skriver i deres hørings svar, at folkekirkens konstruktion er i alvorlig risiko, når reglerne for menighedsrådenes beslutningsrum udvides. Rådet mener, at det bør overvejes grundigt hver gang, den beslutning tages. Der er givet sogne, hvor det vil give mening, men det bør ikke hænge på en beslutning i et enkelt menighedsråd, men bør ske ved dispensation i Kirkeministeriet eller ved godkendelse efter et nyt menighedsrådsvalg. Det må og skal vurderes fra sag til sag.

Brabrand menighedsråd støtter ikke forslaget med den begrundelse, at rådet mener, at mulighed for dispensation stadig skal ligge hos Kirkeministeriet, som minimum for alle aftaler, der medfører overførsel af midler fra menighedsråd til provstiudvalg. Det skal kun i særlige tilfælde, som ved etablering af fælles regnskabsenhed, være muligt at få dispensation. Det skal ikke være muligt at få dispensation til for eksempel fælles bygningsvedligeholdelse og -drift, herunder præsteboliger. Hvis man fjerner dette fra menighedsrådene, fjernes en væsentlig opgave fra menighedsrådene. Menighedsrådene kan altid hyre professionel assistance, hvis man i menighedsrådet mangler viden. Hvis det overlades til provstiet at iværksætte forskellige samarbejder, vil det ramme de menighedsråd, der selv klarer alle opgaverne, ikke mindst økonomisk.

2.1. Udvidelse og forenkling af muligheden for samarbejder mellem folkekirkelige myndigheder på tværs af niveauer og geografi

Der er 164 høringsparter der støtter forslaget. De høringsparter som støtter alle forslag i høringsudkastet, de der støtter alle forslag undtagen forhøjelsen af stiftsbidraget, samt de der støtter alle forslag vedr. samarbejde, er medtalt her. Deres navne er oplistet i afsnit 1. *Generel opbakning til lovforslaget* og afsnit 2. *Udvidelse og forenkling af samarbejds muligheder i folkekirken på tværs af niveauer og geografi*

De resterende høringsparter er: Hald-Kærby menighedsråd, Ringkøbing provstiudvalg, Hvilsom menighedsråd, Karlebo menighedsråd, Øster Assels-Blidstrup menighedsråd, Gørlev-Bakkendrup menighedsråd, Vester Assels menighedsråd, Hjørring Fælles provstiudvalg, Kastelskirkens menighedsråd, Søborggård og Haralds menighedsråd, Kirke Saaby-Kisserup menighedsråd, Sct. Nicolai menighedsråd, Bolbro menighedsråd, Bramdrup menighedsråd, Holstebro provstiudvalg, Borup-Kimmerslev-Nørre Dalby menighedsråd, Vær og Nebel menighedsråd, Rødovre menighedsråd, Møllevangskirkens menighedsråd, Bispebjerg-Brønshøj provstiudvalg, Landsforeningen af Menighedsråd, Varde

provstiudvalg, Filip menighedsråd, Rødovre-Hvidovre provstiudvalg, Frederiks Kirkes menighedsråd, Tulstrup-Faurholt menighedsråd, Tingbjerg menighedsråd, Orte menighedsråd, Tandslet menighedsråd, Hedensted provstiudvalg, Løsning menighedsråd, Korning menighedsråd, Helsingør menighedsråd, Inger Bidstrup (formand Risbjerg menighedsråd), Sankt Knuds menighedsråd, Solvang menighedsråd, Rungsted menighedsråd, Slagelse provstiudvalg, Nykøbing Mors menighedsråd, Mørke menighedsråd, Stensby menighedsråd, Varde menighedsråd, Reerslev menighedsråd, Skanderborg provstiudvalg, Nøvling-Vildbjerg-Timring-Tiphede menighedsråd, Buddinge menighedsråd, Lolland-Falsters Lolland-Falsters stiftsråd, Pedersborg menighedsråd, Haderslev Domsogns menighedsråd, Haderslev domprovstiudvalg, Næstved provstiudvalg, Valby menighedsråd, Ribe stiftsråd, Kongens Lyngby provstiudvalg, Virum menighedsråd, Ringkøbing menighedsråd.

Der er 20 høringsparter, der ikke støtter forslaget. De høringsparter, som er imod alle forslag i høringsudkastet, samt de der er imod alle forslag vedr. samarbejde, er medtalt her. Deres navne er oplyst i afsnit 1. *Generel opbakning til lovforslaget* og afsnit 2. *Udvidelse og forenkling af samarbejds muligheder i folkekirken på tværs af niveauer og geografi.*

De resterende høringsparter er: Arne Hjort Nielsen (Vesterbro menighedsråd), Humlebæk menighedsråd, Fensmark menighedsråd, Danmarks Kirketjenerforening, Broholm menighedsråd, Klovborg-Tyrsting menighedsråd, Verringe menighedsråd og Ringsted menighedsråd.

Bemærkninger for udvidelse og forenkling af muligheden for samarbejder

Øster Lindet menighedsråd skriver i sit høringssvar, at det er positivt, at provstiet kan bistå menighedsrådet med fælles administration og ikke mindst bygningsvedligeholdelse og -drift samt byggeteknisk rådgivning uden, der skal søges dispensation herfor hos KM. Der bruges megen tid på regnskabs- og lønopgaver, og jo mere menighedsrådene kan aflastes her, jo mere tid kan der bruges på den primære opgave i MR. Ved større ombygningsopgaver er der behov for ekspertviden, som ikke normalt findes i menighedsråd. Skal den købes udefra, er det dyrt og kan være vanskeligt at styre. Det er dog vigtigt, at menighedsråd fortsat har ansvar og kompetence til at drive kirken. Derfor er samarbejdsvedtægterne vigtige.

Sunds menighedsråd hilser det velkomment, at opgaver uden krav om dispensation kan uddelegeres fra menighedsråd til provsti, så som administrative opgaver, personaleadministration og bygningsvedligehold samt skole-kirkesamarbejde. Menighedsrådet ser frem til at anvende denne mulighed, da disse opgaver fylder utrolig meget på menighedsrådsmøderne, og rådet gerne vil bruge mere tid på kirkens liv og vækst. Det er rådets klare opfattelse, at disse opgaver kunne løses mere effektivt centralt.

Øster Assels-Blidstrup menighedsråd støtter de foreslåede tiltag, som efter rådets opfattelse vil legitimere en hel del af de samarbejder, som allerede p.t. pågår, ligesom tiltagene vil lette fremtidige samarbejder. De hidtil krævede bestyrelser har blot været "papirtigre" uden reel betydning. Rådet støtter endvidere oprettelsen af standardmodeller for samarbejder på tværs. I de mere tyndtbefolkede områder i Danmark er det en stor fordel, at fx et provsti let og ubesværet kan etablere samarbejder med naboprovstierne.

Vester Assels menighedsråd går ind for at smidiggøre arbejds gange og ser gerne unyttigt bureaukrati fjernet. Rådet ser fælles administration, regnskabsopgaver, bygningsteknisk rådgivning, skole-kirke samarbejde, kommunikation og indhentning af tilbud på varer og tjenesteydelser som oplagte samarbejdsopgaver. Rådet bemærker endvidere, at forslaget vedrørende mulighed for, at stiftsråd med dispensation kan indgå i samarbejder er sympatisk, eftersom samfundet løbende forandrer sig, og det kan give mening at indføre denne dispensationsmulighed.

Søborggård og Haralds menighedsråd mener, at det er unødigt begrænsende, hvis muligheder for at delegere opgaver til provstiudvalget uden dispensation kun gælder indenfor ligningsområdet. Det vil ifølge rådet betyde, at provstier, der omfatter flere ligningsområder vil skulle etablere flere adskilte samarbejder.

Skt. Nikolai menighedsråd støtter forslaget om, at Kirkeministeriet kan opstille standardmodeller for samarbejder. Menighedsrådet mener, at der bør udarbejdes udførlige opgave- og servicebeskrivelser for samarbejder, således at det klart fremgår, hvilke opgaver, der løses i samarbejdet, og hvilke opgaver, menighedsrådet fortsat har ansvaret for. Det bør også klart fremgå, hvilken service - fx tidsfrister for besvarelser af forespørgsler, åbningstider for telefon og lignende - som "samarbejdet" varetager. Rådet ønsker, at det sikres, at de menighedsråd, som deltager i et samarbejde ikke opnår en økonomisk fordel frem for de menighedsråd, som ikke deltager i samarbejder. Udgifter, som medgår til etablering af og løbende drift af samarbejder bør således alene finansieres af de deltagende menighedsråd og ikke af fx provstiudvalgets kasse.

Møllevangskirkens menighedsråd har selv deltaget i samarbejder omkring fælles administration (bogføringskontor) samt fælles præstegårds-administration. Rådet er glade for begge samarbejder og mener, den slags samarbejde er med til at frigøre kræfter til andre områder af menighedsrådsarbejdet, herunder arbejdet for kirkens liv og vækst. Det er derfor med glæde, rådet ser, at forslaget lægger op til, at det stadig skal være muligt at samarbejde bl.a. om de områder af administration. Rådet tror også, at det vil føles som en forenkling, at den slags samarbejde ifølge forslaget ikke længere skal godkendes i Kirkeministeriet. Omkring samarbejder om præstegårds-administration mener rådet, det bør overvejes, hvorvidt alt hvad vedrører præsteboliger med fordel kunne overdrages til et samarbejde (altså også forsikringer, rengøring af tjenstlige lokaler, tv-pakker osv.). Vi finder, at det dels vil give en større ensartet standard, samt dels vil skabe en større armslængde mellem præst og menighedsråd ift. standard af ydelser. En armslængde rådet finder godt for samarbejdet.

Ringkøbing provstiudvalg støtter i deres høringsvar forslaget med den begrundelse, at det vil betyde en smidiggørelse og stor lettelse i menighedsrådenes og provstiudvalgets arbejde med at sikre den lokale folkekirke gode vilkår.

Hjørring Fælles provstiudvalg er for forslaget med den begrundelse, at det vil lette arbejdsgangen.

Frederiksværk provstiudvalg bemærker, at det bør være et ufravigeligt krav, at delegeringen sker på grundlag af menighedsrådenes ønsker, som efterfølgende skal godkendes af provstiudvalget, inden det kan iværksættes. De enkelte menighedsråd bør ikke kunne pålægge provstiudvalget en ekstra byrde, uden deres godkendelse.

Haderslev stiftsråd bifalder muligheden for at indgå i samarbejder med andre stiftsråd og andre folkekirkelige myndigheder.

Foreningen af provstisekretærer er positiv overfor ophævelsen af krav om dispensation fra Kirkeministeriet ved delegering af opgaver/kompetence fra menighedsråd til provstiudvalg, da det imødeses, at dette tiltag vil gøre det nemmere at få samarbejder igangsat og funktionsduelige indenfor en rimelig tid og arbejdsområde.

Folkekirkens Mellemkirkelige Råd (MKR) anbefaler en tilføjelse om samarbejde mellem menighedsråd og provstiudvalg omkring tværkulturelt, økumenisk, og inter-religiøst arbejde, da MKR ser dette som en kirkelig kerneopgave på linje med skole-kirke-samarbejde og kommunikation. Det er i dag i høj grad frie indsamlede midler, som anvendes lokalt på disse områder, idet der hersker stor usikkerhed om, hvordan lokale menighedsråd må og kan disponere ligningsmidler i forhold til disse vigtige kirkelige arbejdsområder. Lovrevisionen og den efterfølgende revision af vejledninger bør derfor give klart lovgrundlag og klar vejledning på disse områder, som tager sigte på kirkelige forhold, der rækker ud over sognegrænsen. MKR bifalder ændringen og muligheden for, at stiftsråd kan indgå i samarbejde med menighedsråd, provstiudvalg og stiftsøvrighed, er fra MKR perspektiv et vigtigt skridt, som forbinder de forskellige niveauer i folkekirkens økumeniske samarbejde – det lokale, provstiet, stiftet og det nationale niveau.

CO10 – Centralorganisationen af 2010 skriver i sit høringsvar, at såfremt der (ny)ansættes medarbejdere ved provstiudvalget, samarbejdende menighedsråd eller nye juridiske enheder mv. til at løse opgaver, der i dag løses af tjenestemandsansatte under CO10s område eller er omfattet af dækningsområderne i CO10s overenskomster og organisationsaftaler, forudsætter CO10, at ansættelsen sker i henhold til gældende tjenestemandsaftaler og overenskomstvilkår, herunder cirkulærer udstedt efter forhandling med centralorganisationen.

Provsteforeningen i Danmark skriver i sit høringsvar, at undersøgelser og erfaringerne fra forsøgslovgivningen peger på, at mange menighedsråd ønsker at blive fritaget for visse opgaver, da de finder, at mængden af opgaver er inadækvat med et råd af frivillige menighedsrådsmedlemmer.

Landsforeningen af Menighedsråd bemærker, at det er positivt med større lokal selvbestemmelse og mindre bureaukrati. Forslaget om at ophæve kravet

om dispensation stiller krav om stor lokal opmærksomhed på tilsyn og habilitet. Muligheden for at indgå samarbejder uden dispensation bør også gælde for hele provstier, som omfatter flere ligningsområder. Kravene til vedtægten for samarbejder bør også omfatte, hvordan et menighedsråd kan træde ud af samarbejdet.

Bemærkninger imod udvidelse og forenkling af muligheden for samarbejder

Kollerup-Fjerritslev menighedsråd udtrykker bekymring for, at man ved at flytte kompetencer fra menighedsråd til provstiudvalg/budgetsamråd, vil gøre det endnu mere besværligt – specielt i de mindre sogne – at finde nye medlemmer til menighedsrådene. Menighedsrådet mener også, at ansvarligheden for, at de enkelte sogne bliver vedligeholdt på alle måder bliver mindre.

Humblebæk menighedsråd støtter ikke forslaget med den begrundelse, at dispensationskravet sikrer en vis grad af styring og kvalitetskontrol af uddelegeringsintentionerne i et provsti. Derfor bør dispensationskravet opretholdes som i dag og uden undtagelser ift. nuværende praksis. Rådet støtter oprettelsen af standardmodeller for samarbejde og stiftsrådets mulighed for at samarbejde med andre.

Nørre Tranders menighedsråd ønsker at provstiudvalg forpligtes på at redegøre for igangværende samarbejder og herunder fordeling af økonomiske ressourcer på det årlige budgetsamråd, når disse selv indgår i samarbejder med og/eller overtager kompetencer fra menighedsråd.

Orte menighedsråd er imod forslaget om at lade stiftsråd samarbejde med andre stiftsråd.

Danmarks Kirketjenerforening mener, at med den tilladelse, som fremstilles i loven, vil provstiet stille og roligt over år have tilladelse til at overtage personaleadministration i sognene, vel og mærke ved oprettelse af en bestyrelse. Danmarks Kirketjenerforening mener ikke det bør være muligt at oprette en bestyrelse uden, at der også oprettes adgang for minimum én og gerne flere personalerepræsentationer i samme bestyrelse. Ved at overføre personaleadministration til provstiet mener Danmarks Kirketjenerforening, at den ansatte udsættes for manglende daglig kontakt til den rette person, og dermed endnu mere manglende professionel ledelse, fordi det ikke nødvendigvis vil være en person med kendskab til lokalsamfundet, som besvarer henvendelsen.

Kirkeministeriets overvejelser vedr. udvidelse og forenkling af muligheden for samarbejder mellem folkekirkelige myndigheder på tværs af niveauer og geografi

Kirkeministeriet kan af de indsendte hørings svar konstatere, at der generelt er opbakning til ændrede muligheder for lettere at kunne samarbejde på tværs af niveauer og geografi i folkekirken.

Der er særligt i de hørings svar som er positive overfor forslaget fokus på at det bliver administrativt lettere at indgå samarbejder, ligesom det vil kunne aflaste

menighedsrådene i forhold til opgaver, som lettere og bedre løses på andet niveau.

Kirkeministeriet noterer sig dog også, at et mindretal er bekymrede for udviklingen, hvor en større del af opgaveporteføljen placeres hos provstiudvalget. Det anføres bl.a., at det på sigt vil kunne få konsekvenser for den folkekirkelige struktur. Endelig fremsættes fra flere menighedsråd bekymring over, om menighedsråd kan blive tvunget ind i samarbejder, som man ikke ønsker at indgå i.

Det er efter høringen fortsat Kirkeministeriets indstilling, at de foreslåede regler vedtages og implementeres. Det er væsentligt for Kirkeministeriets vurdering, at det er en *mulighed* der åbnes for at samarbejde. Hvis provstiudvalg eller menighedsråd ikke ønsker at samarbejde, kan de ikke tvinges til at deltage. Ingen menighedsråd eller provstiudvalg, vil derfor uden eget ønske om forandring tvinges med i en udvikling, som ikke ønskes.

Nogle kommentarer i høringssvarene relaterer sig til hvilke arbejdsområder, der kan samarbejdes om – herunder høringssvaret fra Det Mellemkirkelige Råd. I forhold til hvilke samarbejder der er gjort mulige på tværs af niveauer og geografi uden dispensation, er de indarbejdede arbejdsområder foreslået på baggrund af det forarbejde der er sket i arbejdsgruppen, som har fremlagt forslag til justeringer af rammerne for styringen af folkekirkens lokale økonomi. Arbejdsgruppens indstilling til ændring er blandt andet sket på baggrund af de erfaringer som er opsamlet i forbindelse med samarbejder under forsøgslovgivningen. Endelig indgår det i opstillingen, at der er taget højde for, at provsten eller provstiudvalget har tilsynsopgaver i forbindelse med nogle aktiviteter, som derfor ikke bør indgå i samarbejder med provstiudvalget.

Kirkeministeriet finder derfor ikke anledning til for nuværende at tilføje yderligere arbejdsområder til de samarbejder, som der ikke skal søges dispensation til.

Der er generelt opbakning til, at stiftsråd med dispensation fra Kirkeministeriet, kan indgå i samarbejder med menighedsråd m.fl. og med hinanden.

Det er herefter ikke Kirkeministeriets vurdering, at der skal ske ændringer det udkast, som er udsendt i høring.

2.2. Mulighed for at samle administrationen af flere samarbejder inden for et provsti eller et ligningsområde i en fællesbestyrelse

Der er 150 høringsparter der støtter forslaget. De høringsparter som støtter alle forslag i høringssudkastet, de der støtter alle forslag undtagen forhøjelsen af stiftsbidraget samt de der støtter alle forslag vedr. samarbejde er medtalt her. Deres navne er oplistet i afsnit 1. *Generel opbakning til lovforslaget* og afsnit 2. *Udvidelse og forenkling af samarbejds muligheder i folkekirken på tværs af niveauer og geografi*

De resterende høringsparter er: Hald-Kærby menighedsråd, Ringkøbing provstiudvalg, Karlebo menighedsråd, Hvilsom menighedsråd, Øster Assels-Blidstrup menighedsråd, Gørlev-Bakkendrup menighedsråd, Vester Assels menighedsråd, Kastelskirkens menighedsråd, Humlebæk menighedsråd, Søborggård og Haralds menighedsråd, Kirke Saaby-Kisserup menighedsråd, Sct. Nicolai menighedsråd, Sct. Nikolai menighedsråd, Bolbro menighedsråd, Holstebro provstiudvalg, Borup-Kimmerslev-Nørre Dalby menighedsråd, Vær og Nebel menighedsråd, Rødovre menighedsråd, Møllevangskirkens menighedsråd, Bispebjerg-Brønshøj provstiudvalg, Landsforeningen af Menighedsråd, Rødovre-Hvidovre provstiudvalg, Frederiks Kirkes menighedsråd, Orte menighedsråd, Hedensted provstiudvalg, Løsning menighedsråd, Korning menighedsråd, Helsingørsk menighedsråd, Bagsværd menighedsråd, Inger Bidstrup (formand Risbjerg menighedsråd), Solvang menighedsråd, Slagelse provstiudvalg, Nykøbing Mors menighedsråd, Mørke menighedsråd, Varde menighedsråd, Skanderborg provstiudvalg, Buddinge menighedsråd, Lolland-FalstersLolland-Falsters stiftsråd, Pedersborg menighedsråd, Ribe stiftsråd, Kongens Lyngby provstiudvalg, Ringkøbing menighedsråd.

Der er 32 høringsparter, der ikke støtter forslaget. De høringsparter, som er imod alle forslag i høringsudkastet, samt de der er imod alle forslag vedr. Samarbejde, er medtalt her. Deres navne er oplistet i afsnit 1. *Generel opbakning til lovforslaget* og afsnit 2. *Udvidelse og forenkling af samarbejds muligheder i folkekirken på tværs af niveauer og geografi.*

De resterende høringsparter er: Aarhus domprovstiudvalg, Arne Hjort Nielsen (Vesterbro menighedsråd), Kollerup-Fjerritslev menighedsråd, Hjørring Fælles provstiudvalg, Agerbæk menighedsråd, Vester Starups menighedsråd, Varde provstiudvalg, Fensmark menighedsråd, Danmarks Kirketjenerforening, Dansk Organist og Kantor Samfund (DOKS), Broholm menighedsråd, Klovvborg-Tyrsting menighedsråd, Verninge menighedsråd, Reerslev menighedsråd, Hee menighedsråd, Haderslev Domsogns menighedsråd, Haderslev domprovstiudvalg, Ringsted menighedsråd, Næstved provstiudvalg og Nustrup menighedsråd.

Bemærkninger for mulighed for oprettelse af fællesbestyrelse

Øster Assels-Blidstrup menighedsråd støtter denne anbefaling, idet det dog er rådets opfattelse, at man bør overveje at gøre bestemmelsen i økonomiloven bredere, således at den ikke kun kommer til at omfatte ansættelse af medarbejdere til løsning af opgaver delegeret fra menighedsrådene, idet det er rådets opfattelse, at provstiudvalgene på sigt kan få behov for andre typer af medarbejdere.

Humlebæk menighedsråd støtter forslaget med den begrundelse, at det vil kunne begrænse bureaukratiet og omkostningerne knyttet til de samarbejder, løsningen er relevant for.

Søborggård og Haralds menighedsråd mener, at det er unødigt begrænsende, hvis muligheder for at oprette en fællesbestyrelse for samarbejder kun gælder

indenfor ligningsområdet. Det vil ifølge rådet betyde, at provstier, der omfatter flere ligningsområder, vil skulle etablere flere adskilte fællesbestyrelser.

Sct. Nicolai menighedsråd bemærker, at det er positivt, at mødeomfanget reduceres, da ikke der ikke er så mange bestyrelsespladser. Omvendt fjerner det graden af lokal indflydelse. Indflydelse kan dog skabes ved god kommunikation og dialog fra fællesbestyrelse til menighedsrådene.

Møllevangskirkens menighedsråd støtter muligheden i forslaget om at kunne lave en samlet bestyrelse for flere samarbejder. Der vil være samarbejder, hvor det er oplagt, og andre hvor det ikke er, men muligheden er god at have.

CO10 – Centralorganisationen af 2010 bemærker, at cirkulærerne om tillidsrepræsentantordninger forudsættes at gælde også ved samarbejdende menighedsråd og provstiudvalg eller nye juridiske enheder mv., medmindre disse samarbejder får et personalemæssigt omfang, hvor den statslige tillidsrepræsentantaftale bør gælde.

Foreningen af provstisekretærer er positive overfor muligheden for at etablere en fællesbestyrelse for samarbejder. Det anses dog for uhensigtsmæssigt, hvis det i lovændringen bliver bestemt, at der skal nedsættes en fællesbestyrelse for hvert ligningsområde. Flere mindre samarbejder går på tværs i provstiet og kan derfor også krydse ligningsområder. Her vil det være uhensigtsmæssigt, at der skal etableres flere fællesbestyrelser for det samme samarbejde i flere ligningsområder i et provsti. Foreningen af provstisekretærer vil derfor gerne sikre, at teksten fra bemærkningerne blive en del af lovteksten: ”... Og hvor det kan være relevant at etablere en fællesbestyrelse for hvert ligningsområde for sig”. Således at det bliver op til det lokale provsti/menighedsråd at definere, om det er relevant med flere fællesbestyrelser eller ej.

Provsteforeningen i Danmark støtter forslaget med den begrundelse, at det er uhensigtsmæssigt at ethvert nyt samarbejde kræver en ny bestyrelse. Provsteforeningen erfarer, at det i større provstier med mange samarbejder kan være svært at finde menighedsrådsmedlemmer til de mange bestyrelser. Det kan betyde, at man undlader at lave en formel ramme om et samarbejde. Eller undlader at gå i gang med en relevant opgave, fordi man ikke kan finde medlemmer til endnu en bestyrelse. Derfor støtter Provsteforeningen, at der skabes en mulighed for en fællesbestyrelse for flere samarbejder. Provsteforeningen forventer fortsat, at mange samarbejder vil organisere sig med egen bestyrelse. Også her lægges der vægt på, at det er en mulighed, der kan benyttes i de provstier, hvor sognene ønsker det, samt at fællesbestyrelsen kan fratrædes af ethvert samarbejde, der måtte ønske det.

Landsforeningen af Menighedsråd skriver i sit hørings svar, at det er positivt at give lokal mulighed for at nedsætte færre bestyrelser. Det fremgår, at det er menighedsrådene, der kan nedsætte en fællesbestyrelse, men hvordan træffes beslutning om at nedsætte en fællesbestyrelse? I provstier, hvor der opstår fællesbestyrelser med en række indholdstunge samarbejder, er der risiko for uklarhed om den overordnede opgavefordeling mellem provstiudvalget og fællesbestyrelsen. Muligheden bør også gælde for hele provstier, som omfatter flere ligningsområder. Landsforeningen finder ikke behov for at afholde valg til

fællesbestyrelsen hvert år. Det fremgår ikke, hvem der er valgbare til en fællesbestyrelse ud over de læge medlemmer. Præster i provstiet bør også kunne vælges. Reglerne om valgret og valgbarhed bør generelt overvejes, herunder at der ikke skal være valgret alene ved fremmøde til de nævnte offentlige møder, og om der er behov for en bemyndigelse til kirkeministeren til at fastsætte praktiske regler for valget. Landsforeningen er betænkelige ved, at valget i store ligningsområder kan ske i budgetudvalgene.

Bemærkninger imod mulighed for oprettelse af fællesbestyrelse

Arne Hjort Nielsen (Vesterbro menighedsråd) mener, at en fællesbestyrelse bør omfatte repræsentanter for alle deltagende menighedsråd i alle samarbejder.

Sankt Johannes menighedsråd skriver i deres hørings svar, at lokaldemokratiet ikke bliver serviceret og forstærket, hvis der åbnes for muligheden for at centralisere bestyrelsens beføjelser og samkøre disse i fælles enheder. Det er en centralisering, som i menighedsrådets optik ophæver lokaldemokratiets berettigelse.

Agerbæk menighedsråd støtter ikke forslaget med den begrundelse, at en fællesbestyrelse risikerer at få en magtposition, således at menighedsrådene bliver tilsidesat.

Bagsværd menighedsråd bemærker, at præster bør kunne vælges til fællesbestyrelserne.

Hjørring Fælles provstiudvalg er imod dette forslag med den begrundelse, at det giver en risiko for centralisering. Stofmængden vil desuden blive for stor.

Bispebjerg-Brønshøj provstiudvalg bemærker, at det kan være problematisk for den demokratiske legitimitet vedr. valget til fællesbestyrelser for et ligningsområde, at der ikke er fastsat nærmere retningslinjer for, hvordan valget skal offentliggøres og afholdes.

Provstiudvalget i Aarhus Domprovsti skriver i sit hørings svar, at der er en frygt for at en fællesbestyrelse vil kunne skævvride magtfordelingen i provstiet og blive en konkurrent til provstiudvalget. Hvis der er en overlapning af medlemskab mellem fællesbestyrelsen og provstiudvalget, vil der blive tale om en meget stor magtkoncentration i provstiet. Provstiudvalget er derfor imod oprettelsen af en mulighed for fællesbestyrelser for samarbejder.

Danmarks Kirketjenerforening har den holdning, at der skal mindst være én person fra sognet i fællesbestyrelsen for, at det lokale behov kan sættes på dagsordenen. Herudover skal der være medarbejderrepræsentation fra minimum én af kirkens faglige organisationer valgt af de ansatte.

Dansk Organist og Kantor Samfund (DOKS) skriver i sit hørings svar, at folkekirkens organisation, kommunikations- og ledelsesstruktur i forvejen er kompliceret, og etablering af forpligtende samarbejder mellem niveauer eller under fællesbestyrelser vil medvirke til øget kompleksitet. DOKS finder det bekym-

rende, hvis der flyttes beslutninger af betydning for den enkelte kirke, menighed, menighedsråd og ansatte så langt væk fra kirken, at kirken ikke er repræsenteret i den konkrete beslutningsproces.

Kirkeministeriets overvejelser vedr. Mulighed for at samle administrationen af flere samarbejder inden for et provsti eller et ligningsområde i en fællesbestyrelse

Kirkeministeriet konstaterer på baggrund af de modtagne høringsvar, at der generelt er opbakning til, at der etableres mulighed for at oprette fællesbestyrelser som alternativ til at have en bestyrelse for hvert samarbejde.

I forhold til de høringsvar som ikke er positive overfor ideen om at oprette fællesbestyrelser, er det en vigtig pointe, at det er frivilligt, om det ønskes at oprette fællesbestyrelser, ligesom det er frivilligt for menighedsrådene bag de enkelte samarbejder, om de ønsker, at samarbejdet skal administreres af fællesbestyrelsen. Hvis der er ønske om at have egen bestyrelse, vil dette således fortsat være hovedreglen.

Der er tillige udtrykt bekymring for opgavedelingen mellem fællesbestyrelsen og provstiudvalget. Der er ikke nogen kobling mellem de to organer. Der kan være personoverlap, men i udgangspunktet skal provstiudvalget behandle de samarbejder, som fællesbestyrelsen administrerer på samme måde, som det var tilfældet, hvis det havde været en selvstændig bestyrelse for et enkelt samarbejde. Der vil således være samme regler i forhold til med eventuel inhabilitet, som det er tilfældet i øvrige sager, hvor menighedsråd eller samarbejder er i dialog med provstiudvalget.

Det fremføres af flere af de faglige organisationer, at ansættelsesforholdene for medarbejdere ansat i samarbejdet skal være klare og tydelige – herunder hvor man er ansat, og hvem der er ansvarlig for ansættelsen. Der henvises bl.a. til forhold vedrørende arbejdsmiljø. Dette gør sig særligt gældende ved anvendelse af fællesbestyrelser, hvor administrationen placeres i den fælles bestyrelse for flere samarbejder.

Kirkeministeriet kan i relation til dette oplyse, at det ikke ændrer på vilkårene for ansættelsen, at samarbejdet administreres af en fællesbestyrelse. Relationen til menighedsråd og forhold vedrørende ansættelsen afviger således ikke fra de allerede kendte samarbejder, og hvorledes disse håndteres.

Endelig udtrykker flere faglige organisationer bekymring for en forskydning af beslutningsbeføjelser fra menighedsråd, hvor der er lovkrav om medarbejderrepræsentation med observatørstatus samt igangværende overvejelser om etablering af samarbejdsudvalg, til fællesbestyrelser og bestyrelser for samarbejder i øvrigt, hvor der ikke gælder sådanne regler. Nogle af de faglige organisationer ønsker på den baggrund obligatorisk medarbejderrepræsentation i fællesbestyrelser.

Kirkeministeriet bemærker hertil, at der i de eksisterende regler ikke er krav til, hvem der kan indgå i bestyrelser for samarbejder mellem menighedsråd. Høringen giver dog anledning til at præcisere lovforslaget, således at reglerne herfor tager udgangspunkt i de samme regler, som gælder for valgbarhed og

medlemskab af de menighedsråd, som indgår i samarbejder, der kan administreres af fællesbestyrelsen. Det betyder, at alle, der er valgbare til et menighedsråd, samt præster, der er fødte medlemmer af et menighedsråd, kan vælges til en fællesbestyrelse for samarbejder, hvori menighedsrådet indgår. Kirkefunktionærer, som er ansat ved et menighedsråd, er ikke valgbare til dette menighedsråd, og vil således heller ikke kunne indgå i en fællesbestyrelse for samarbejder, hvori menighedsrådet indgår. Det bemærkes dog samtidig i lov-bemærkningerne, at det i lyset af andre præsters og kirkefunktionærers observatørstatus i menighedsrådet efter omstændighederne kan besluttes at give en repræsentant for disse to grupper observatørstatus i fællesbestyrelsen. Det bemærkes endvidere, at det under alle omstændigheder bør tilstræbes, at dagsordener, referater og øvrigt materiale fra fællesbestyrelsens møder offentliggøres. Øvrige forhold vedrørende medarbejdere administreres, som det er tilfældet under de gældende regler.

Endelig opleves det i flere høringssvar uklart, hvordan valg til fællesbestyrelsen skal håndteres i provstiet eller af budgetudvalget – herunder Landsforeningen af Menighedsråd, som foreslår, at der gives en bemyndigelse til Kirkeministerien til at fastsætte nærmere regler. Landsforeningen af Menighedsråd skriver hertil, at præster også bør kunne vælges til fællesbestyrelsen.

Kirkeministeriet tager disse bemærkninger til efterretning, og tydeliggør i lovforslagets bemærkninger intentionerne i forhold til valg til fællesbestyrelsen. Der vil herefter også i implementeringsfasen blive vejledt om hvorledes valg skal foretages, hvis der oprettes en fællesbestyrelse.

Kirkeministeriet vurderer samlet på baggrund af de indkomne høringsforslag, at det er en god mulighed for folkekirkens menighedsråd at kunne tilslutte administrationen af samarbejderne til en fællesbestyrelse.

Anvendelse af fællesbestyrelsen er en frivillig mulighed, så oprettelsen af en fællesbestyrelse får ikke betydning for samarbejder, som ikke ønsker tilslutning.

Kirkeministeriet foretager således alene redaktionelle ændringer i lovforslaget for at tydeliggøre valgbarhed, valgprocedure, krav til indkaldelse til valg samt offentliggørelse m.v. Endelig tydeliggøres det på baggrund af høringen, hvilken fællesbestyrelse et samarbejde tilknyttes, hvis der er oprettet flere fællesbestyrelser, som geografisk dækker det område, som et samarbejde fungerer indenfor.

2.3. Mulighed for ansættelse af specialiserede kompetencer på provstiniveau

Der er 158 høringssvar der støtter forslaget. De høringssvar som støtter alle forslag i høringssudkastet, de der støtter alle forslag undtagen forhøjelsen af stiftsbidraget, samt de der støtter alle forslag vedr. samarbejde er medtalt her. Deres navne er oplyst i afsnit 1. *Generel opbakning til lovforslaget* og afsnit 2. *Udvidelse og forenkling af samarbejds muligheder i folkekirken på tværs af niveauer og geografi.*

De resterende høringsparter er: Hald-Kærby menighedsråd, Ringkøbing provstiudvalg, Karlebo menighedsråd, Hvilsom menighedsråd, Øster Assels-Blidstrup menighedsråd, Gørlev-Bakkendrup menighedsråd, Vester Assels menighedsråd, Hjørring Fælles provstiudvalg, Kastelskirkens menighedsråd, Humlebæk menighedsråd, Søborggård og Haralds menighedsråd, Kirke Saaby-Kisserup menighedsråd, Sct. Nicolai menighedsråd, Sct. Nikolai menighedsråd, Bolbro menighedsråd, Bramdrup menighedsråd, Holstebro provstiudvalg, Borup-Kimmerslev-Nørre Dalby menighedsråd, Vær og Nebel menighedsråd, Rødovre menighedsråd, Bispebjerg-Brønshøj provstiudvalg, Landsforeningen af Menighedsråd, Rødovre-Hvidovre provstiudvalg, Frederiks Kirkes menighedsråd, Tulstrup-Faurholt menighedsråd, Danmarks Kirketjenerforening, Tingbjerg menighedsråd, Orte menighedsråd, Hedensted provstiudvalg, Løsning menighedsråd, Korning menighedsråd, Helsingør menighedsråd, Dansk Organist og Kantor Samfund (DOKS), Sankt Knuds menighedsråd, Solvang menighedsråd, Rungsted menighedsråd, Slagelse provstiudvalg, Nykøbing Mors menighedsråd, Mørke menighedsråd, Klovborg-Tyrsting menighedsråd, Varde menighedsråd, Reerslev menighedsråd, Skanderborg provstiudvalg, Nøvling-Vildbjerg-Timring-Tiphede menighedsråd, Buddinge menighedsråd, Pedersborg menighedsråd, Haderslev Domsogns menighedsråd, Haderslev domprovstiudvalg, Næstved provstiudvalg, Ringkøbing menighedsråd

Der er 21 høringsparter, der ikke støtter forslaget. De høringsparter som er imod alle forslag i høringsudkastet, samt de der er imod alle forslag vedr. samarbejde, er medtalt her. Deres navne er opført i afsnit 1. *Generel opbakning til lovforslaget* og afsnit 2. *Udvidelse og forenkling af samarbejdsmuligheder i folkekirken på tværs af niveauer og geografi.*

De resterende høringsparter er: Hinge menighedsråd, Varde provstiudvalg, Fensmark menighedsråd, Ulkebøl menighedsråd, Torsted menighedsråd, Verninge menighedsråd, Hee menighedsråd, Ringsted menighedsråd og Ribe stiftsråd.

Bemærkninger for mulighed for ansættelse af specialiserede kompetencer på provstiniveau

Sunds menighedsråd bemærker, at det fungerer godt med ansatte specialister på provstiniveau, og rådet ser frem til meget mere konsulentbistand fra provstiet.

Vester Assels menighedsråd finder, at der er et klart behov for at ansætte specialiserede medarbejdere på provstiniveau. Især indenfor bygningsrådgivning og vedligeholdelse vil det være oplagt, fremfor at det enkelte menighedsråd skal indhente kompetencer udefra. Let tilgængelig adgang til konsulenter på arbejdsmarkedsområdet eftersom menighedsrådene i deres arbejdsgiverrolle ofte stilles overfor fagretslige spørgsmål. I spørgsmål om fælles kommunikation, medie håndtering og krisestyring vil det være oplagt at have et beredskab at trække på.

Humblebæk menighedsråd støtter forslaget med den begrundelse, at det er hensigtsmæssigt, at der er lovhjemmel til, at provstiet inden for nogle rammer kan ansætte specialister til at tage sig af tværgående opgaver i provstiets sogne. Menighedsrådet ser det dog som en forudsætning, at specialisten er uvildig i sin rådgivning af de enkelte sogne og ikke er ledelsesmæssigt underlagt provsti eller provstiudvalg.

Agerbæk menighedsråd bemærker, at det er hensigtsmæssigt at give mulighed for ansættelse af medarbejdere med specialiserede kompetencer, såfremt der er tale om ansatte med menighedsrådene som arbejdsgiver, således at de betragtes som menighedsrådene egne konsulenter.

Bolbro menighedsråd lægger vægt på, at der ikke skal oprettes unødvendige stillinger, ligesom der skal tages højde for, om der allerede eksisterer tilsvarende stillinger i stiftet.

Bramdrup menighedsråd støtter forslaget med den begrundelse, at det er meget relevant, når det kniber med den relevante kompetence rundt omkring i de enkelte menighedsråd, f.eks. indenfor HR – regnskab – diakoni – mm. Rådet har gode erfaringer med HR-konsulenter på både stiftsplan og provstiplan.

Vær og Nebel menighedsråd finder det er positivt, at provstierne får øgede muligheder for at ansætte specialister, i det omfang at disses kompetencer stilles gratis til rådighed for menighedsrådene. Specielt vurderer rådet, at der er behov for byggesagkyndige specialister.

Foreningen af provstisekretærer bemærker, at det er vigtigt, at ansættelse af specialiserede kompetencer på provstiniveau er begrænset af opgaver forbundet med et etableret samarbejde mellem menighedsråd eller opgaver, hvor kompetence er givet fra menighedsråd til provstiudvalg eksempelvis HR-opgaver, bygningsopgaver mv. Foreningen ønsker ikke, at der åbnes fuldstændig frit op for ansættelser i provstiet udenom sekretærfunktionen. Det er foreningens holdning, at det også i fremtiden er provstisekretæren, der i videst muligt omfang understøtter og udfører opgaver for provst og provstiudvalg. Ansættelse af flere sekretærer i provstiet eller samarbejde mellem provstier vil derfor være en bedre løsning på sigt.

Danmarks Kirketjenerforening mener det giver god mening at samarbejde om de ting, som ikke behøver et lokalt kendskab blandt andet økonomi. Provstiet vil sagtens kunne ansætte en økonomimedarbejder, som udfører regnskabet for det enkelte menighedsråd eller flere, akkurat som det praktiseres mange steder i den nuværende lovgivning dog ansat af et lokalt menighedsråd.

CO10 - Centralorganisationen af 2010 skriver i sit høringssvar, at i det omfang, det er relevant at ansætte yderligere specialiserede kompetencer, henledes opmærksomheden på, at en lang række opgaver ved overførsel til eller oprettelse ved provstiudvalget fortsat udgør opgaver omfattet af overenskomster og aftaler indgået mellem Kirkeministeriet og CO10, uanset om det måtte være på et mere specialiseret niveau. Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår, at Kirkeministeriet i forlængelse af lovforslaget og under inddragelse af bl.a. relevante arbejdsmarkedsparter vil tage initiativ til at gennemgå den nærmere procedure for ansættelse af konsulenter af flere menighedsråd i fællesskab,

herunder i provstiudvalget med henblik på at lette adgangen til at ansætte konsulenter så meget som muligt og med henblik på at gøre processen så enkel og decentral som mulig. CO10 ser frem til at blive inddraget i dette arbejde.

Provsteforeningen i Danmark skriver i sit høringssvar, at det er nødvendigt at tilføre ressourcer i form af specialiserede konsulenter, såfremt opgaver flyttes fra menighedsråd til provstiudvalg. I mere end 10 år har betænkninger peget på, at provstiet er en tilpas og relevant ramme og geografisk enhed for helhedstænkning, næring af omverdensinteresse samt opgaveløsninger, der krydser sognegrænser. Derfor er det organisatorisk rettidig omhu at lade ressourcer følge med opgaverne.

Landsforeningen af Menighedsråd bemærker, at forslaget er en logisk følge af muligheden for at delegerer opgaver til provstiudvalget og gælder kun, når der er tale om en sådan delegation. Den nuværende proces for ansættelser på provstiniveau, inkl. behandling i HR-gruppen, bør fastholdes. Landsforeningen ser ikke behov for en høringsret til biskoppen.

Bemærkninger imod mulighed for ansættelse af specialiserede kompetencer på provstiniveau

Hvilsom menighedsråd bemærker, at finansieringen af ansatte på provstiniveau ikke er tilstrækkeligt beskrevet i forslaget.

Sankt Johannes menighedsråd giver i deres høringssvar udtryk for, at specialister bør ansættes i menighedsrådene eller indkøbes som konsulentydelse af samme.

Hinge menighedsråd ser ikke et stort behov for ansættelse af specialister på provstiplan, men bemærker til gengæld, at det er nødvendigt på stiftsplan.

Varde provstiudvalg bemærker, at alle ansatte skal have menighedsråd som arbejdsgiver.

Kirkeministeriets overvejelser vedr. mulighed for ansættelse af specialiserede kompetencer på provstiniveau

Kirkeministeriet konstaterer i de indkomne høringssvar stor opbakning til tilpasse lov om folkekirkens økonomi, således at der ikke længere skal indhentes dispensation fra økonomilovens bestemmelser vedrørende udgifter i provstiudvalgskassen for at ansætte specialiserede kompetencer i regi af provstiudvalget.

Kirkeministeriet finder ikke anledning til at foretage ændringer i udkastet til lovforslaget, idet de menighedsråd, som ikke ønsker, at der ansættes specialiserede kompetencer i regi af provstiudvalget, har mulighed for at undlade at deltage i samarbejder, hvor der delegeres opgaver til provstiet. Dermed vil menighedsrådene fortsat selv skulle løse pågældende opgave.

Som det fremgår af lovforslaget, er det intentionen, at Kirkeministeriet sammen med relevante parter, herunder HR-gruppen, vil igangsætte en proces,

hvor der ses nærmere på at gøre de øvrige dele af ansættelsesprocessen lettere, hvis der lokalt ønskes ansættelse af specialiserede kompetencer i regi af provstiudvalget. I denne proces skal der, som Landsforeningen af Menighedsråd ønsker, ske afklaring af HR-gruppens og biskoppernes involvering i processen. Kirkeministeriet noterer sig i denne forbindelse, at de faglige organisationer gerne deltager i drøftelser af dette.

Landsforeningen af Menighedsråd bemærker til ændringen af lov om folkekirken økonomi § 17 g, hvor muligheden for at afholde udgifter til aflønning af ansatte, som løser opgaver på delegation fra menighedsråd, indføres sammen med en opdateret bestemmelse om, at der af provstiudvalgskassen kan afholdes udgifter til provstens møder med bl.a. provstiets præster, at udgifter til såvel aflønning som mødeaktiviteter skal indgå i budgetprocessen på lige fod med øvrige udgifter. Kirkeministeriet deler denne opfattelse.

2.4. Mulighed for at oprette visse samarbejder mellem menighedsråd som en selvstændig juridisk enhed

Der er 151 høringsparter der støtter forslaget. De høringsparter som støtter alle forslag i høringsudkastet, de der støtter alle forslag undtagen forhøjelsen af stiftsbidraget, samt de der støtter alle forslag vedr. samarbejde, er medtalt her. Deres navne er oplistet i afsnit 1. *Generel opbakning til lovforslaget* og afsnit 2. *Udvidelse og forenkling af samarbejds muligheder i folkekirken på tværs af niveauer og geografi.*

De resterende høringsparter er: Hald-Kærby menighedsråd, Ringkøbing provstiudvalg, Karlebo menighedsråd, Gørlev-Bakkendrup menighedsråd, Kastelskirkens menighedsråd, Humlebæk menighedsråd, Søborggård og Haralds menighedsråd, Kirke Saaby-Kisserup menighedsråd, Sct. Nicolai menighedsråd, Skt. Nikolai menighedsråd, Bolbro menighedsråd, Bramdrup menighedsråd, Holstebro provstiudvalg, Borup-Kimmerslev-Nørre Dalby menighedsråd, Vær og Nebel menighedsråd, Rødovre menighedsråd, Bispebjerg-Brønshøj provstiudvalg, Landsforeningen af Menighedsråd, Varde provstiudvalg, Rødovre-Hvidovre provstiudvalg, Frederiks Kirkes menighedsråd, Fensmark menighedsråd, Ejby menighedsråd, Hedensted provstiudvalg, Løsning menighedsråd, Korning menighedsråd, Helsingør menighedsråd, Inger Bidstrup (formand Risbjerg menighedsråd), Rungsted menighedsråd, Slagelse provstiudvalg, Nykøbing Mors menighedsråd, Mørke menighedsråd, Varde menighedsråd, Reerslev menighedsråd, Skanderborg provstiudvalg, Buddinge menighedsråd, Lolland-Falsters stiftsråd, Pedersborg menighedsråd, Haderslev Domsogns menighedsråd, Haderslev domprovstiudvalg, Ringsted menighedsråd, Næstved provstiudvalg og Ribe stiftsråd.

Der er 18 høringsparter, der ikke støtter forslaget. De høringsparter, som er imod alle forslag i høringsudkastet, samt de der er imod alle forslag vedr. samarbejde, er medtalt her. Deres navne er oplistet i afsnit 1. *Generel opbakning til lovforslaget* og afsnit 2. *Udvidelse og forenkling af samarbejds muligheder i folkekirken på tværs af niveauer og geografi.*

De resterende høringsparter er: Vester Assels menighedsråd, Hjørring Fælles provstiudvalg, Danmarks Kirketjenerforening, Orte menighedsråd, Dansk Organist og Kantor Samfund (DOKS) og Klovborg-Tyrsting menighedsråd.

Side 26
Akt nr. 261327

Bemærkninger for mulighed for at oprette samarbejder som selvstændig juridisk enhed

Humblebæk menighedsråd støtter forslaget, men foreslår, at de foreslåede minimumsgrænser suppleres med et krav om en planlagt varighed på mindst 3 år.

Ringsted menighedsråd støtter forslaget med den begrundelse, at det sikrer større fleksibilitet.

Helligånds menighedsråd, Fårup-Sabros menighedsråd, Borup menighedsråd, Tryggevælde provstiudvalg, Kasted menighedsråd, Skanderborg provstiudvalg, Kirkekasserer Vest, Buddinge menighedsråd, Gellerup menighedsråd, Næstved provstiudvalg, Lyngby menighedsråd, Sønder Årslev menighedsråd, Brabrand menighedsråd, Møllevangskirkens menighedsråd og Åby menighedsråd bemærker, at lovforslagets minimumskrav for etablering af selvstændige juridiske enheder, på 4 årsværk eller en omsætning på 3 mio. kr., vurderes alt for restriktive og for høje.

Foreningen af provstisekretærer er positive overfor muligheden for oprettelse af selvstændige juridiske enheder. Der er dog en problematik i selve betingelserne. De fleste skoletjenester, som med fordel kan være en selvstændig juridisk enhed, vil ikke kunne matche kravet om 4 årsværk og i nogle tilfælde heller ikke den økonomiske ramme på 3 millioner kroner. Det samme kan gælde andre samarbejder f.eks. mindre samarbejder omkring samlet kirkegårdsdrift på landsbykirkegårde. Bestyrelsen foreslår derfor, at minimumskravene genvurderes, eller at der åbnes for mulighed for dispensation.

Provsteforeningen i Danmark udtrykker forståelse for de forbehold, der har været mod at oprette samarbejder som selvstændige enheder. Provsteforeningen støtter dog forslaget, fordi det i praksis har vist sig, at mange menighedsråd finder det særdeles kompliceret og uigennemskueligt at skulle huse store samarbejder i et menighedsråd ligning/budget. Provsteforeningen vurderer derfor, at det fremmer transparens og mulighed for god ledelse, at større samarbejder kan være selvstændige juridiske enheder.

Landsforeningen af Menighedsråd skriver i sit høringssvar, at det er positivt, at forsøgsordningen permanentgøres, og modellen støttes. Også minimumsstørrelsen finder Landsforeningen passende. Det er væsentligt, at kirkekasserne og de store samarbejder behandles ligeværdigt på budgetsamrådene.

Bemærkninger imod mulighed for at oprette samarbejder som selvstændig juridisk enhed

Sankt Johannes menighedsråd kan ikke støtte forslaget med den begrundelse, at det åbner op for en kompetenceglidning fra lokale menighedsråd til etablerede fagområder, som udvirker en glidning af budgetmidler fra de enkelte sogne og over i større fagområder.

Vester Assels menighedsråd er imod forslaget med den begrundelse, at rådet finder, at det vil skabe mere bureaukrati og medføre flere udgifter til revision.

Skejby-Lisbjerg menighedsråd bemærker, at det ikke indgår i lovforslaget, at medarbejdere skal være repræsenteret i bestyrelser med selvstændige cvr.nr., tilsvarende som det fremgår af MR-lovens § 3, stk. 1.

Hjørring Fælles provstiudvalg bemærker, at dette rører ved den grundlæggende organisering af folkekirken økonomi, at den er forankret lokalt i sognene.

Danmarks Kirketjenerforening mener også her, at der skal tilføjes en medarbejderrepræsentation for at sikre den ansattes mulighed for at arbejde under ordnede forhold.

Dansk Organist og Kantor Samfund (DOKS) bemærker, at ophævelse af et samarbejde etableret som juridisk enhed kan give nogle særlige problemstillinger på det ansættelsesretlige område. DOKS kommenterer videre, at forslaget ikke tager stilling til medarbejderinddragelse/medarbejderrepræsentantfunktionen i forbindelse med etablering af samarbejde som en selvstændig juridisk enhed. Det betyder reelt at medarbejderrepræsentant-funktionen mister sin værdi. Det bemærkes i den forbindelse, at statens samarbejdsaftale ikke er gældende i folkekirken. Samlet set er DOKS meget betænkelig ved, at der etableres mulighed for at etablere samarbejder som juridisk enhed, uden at de fornødne afklaringer og rammer er etableret. Som faglig organisation er det for os en forudsætning, at der er entydighed omkring ledelsesbeføjelse, ret og pligt til at forhandle og indgå aftale, og ansvaret for arbejdsmiljøet. Det er ikke vores opfattelse, at denne tydelighed er til stede i lovforslagets mulighed for at etablere juridisk selvstændige enheder.

Kirkeministeriets overvejelser vedr. mulighed for at oprette visse samarbejder mellem menighedsråd som en selvstændig juridisk enhed

Det fremføres af flere af de faglige organisationer, at ansættelsesforholdene for medarbejdere ansat i samarbejde organiseret som en selvstændig juridisk enhed skal være klare og tydelige – herunder hvor man er ansat, og hvem der er ansvarlig for ansættelsen. Der henvises bl.a. til forhold vedrørende arbejdsmiljø, ligesom Dansk Organist og Kantor Samfund (DOKS) sætter særligt fokus på, at medarbejdernes rettigheder skal sikres ved nedlæggelse af samarbejder organiseret som selvstændige juridiske enheder.

Kirkeministeriet kan i relation til dette oplyse, at det ikke ændrer på vilkårene for ansættelsen, at samarbejdet administreres som selvstændig juridisk enhed, idet det dog er korrekt, at arbejdsgiveren i dette tilfælde bliver den juridiske enhed, og ikke et menighedsråd. Modellen er allerede kendt fra kirkegårde udskilt efter § 3 i lov om bestyrelse og brug af folkekirken kirker m.m. og dermed ikke tilfører en ny problemstilling. Relationen til menighedsråd og forhold vedrørende ansættelsen afviger således ikke fra de allerede kendte konstruktioner, og hvorledes disse håndteres.

Det fremføres endvidere fra de faglige organisationer, at der bør indsættes en medarbejderrepræsentant i bestyrelsen for samarbejder organiseret som selvstændig juridisk enhed.

Kirkeministeriet er ikke af den opfattelse, at der skal være en medarbejderrepræsentant i fællesbestyrelsen. Fællesbestyrelsen sammensættes af medlemmer som er valgbare til menighedsråd, idet det er menighedsrådenes forhold som varetages. Det vil dog være en opgave for fællesbestyrelsen, at sikre god dialog med medarbejderne i de samarbejder som fællesbestyrelsen administrerer.

Endelig kan Kirkeministeriet oplyse, at det ikke for nuværende er praksis for, at der indsættes medarbejderrepræsentanter i samarbejders bestyrelser.

Øvrige forhold vedrørende medarbejdere administreres, som det er tilfældet under den eksisterende lovgivning.

Forslaget er foreslået implementeret i lovgivningen på baggrund af de forsøg, der er gennemført som del af lov om forsøg i folkekirken. Der har været stor tilfredshed med forsøgene, hvor der har været mulighed for at oprette samarbejder som selvstændige juridiske enheder.

I forhold til de udbudte forsøg, er det i lovforslaget foreslået, at samarbejdernes økonomi skal være større end i forsøgene. For at sikre et godt beslutningsgrundlag i forbindelse med gennemførelsen af forsøgene var grænsen for at kunne deltage sat lavt i forhold til antallet af ansatte og økonomi. I lovforslaget er der således fastsat en minimumsstørrelse for samarbejdet på 4 årsværk eller en omsætning på 3 mio. kr. for at kunne oprette samarbejdet som en selvstændig juridisk enhed. Dette er en fordobling af såvel årsværk som økonomi i forhold til forsøgene.

Der er i høringsvarene fra flere sider gjort opmærksom på, at kravene er blevet for høje.

Erfaringerne fra forsøgene, samt opbakningen i en væsentlig stor del af de indkomne høringsvar gør, at Kirkeministeriet ikke finder anledning til at ændre lovforslaget vedrørende muligheden for at oprette visse samarbejder mellem menighedsråd som en selvstændig juridisk enhed, idet kravet til minimumsstørrelse dog ændres til at være 3 årsværk eller en omsætning på 2 mio. kr.

2.5. Forhøjelse af grænsen for det bindende stiftsbidrag og afholdelse af mødeomkostninger

Der er 68 høringsparter, der støtter forslaget. De høringsparter, som støtter alle forslag i høringsudkastet, og de der støtter alle forslag vedr. samarbejde, er medtalt her. Deres navne er oplistet i afsnit 1. *Generel opbakning til lovforslaget* og afsnit 2. *Udvidelse og forenkling af samarbejds muligheder i folkekirken på tværs af niveauer og geografi.*

De resterende høringsparter er: Vester Assels menighedsråd, Haderslev stiftsråd, Rungsted menighedsråd og Valby menighedsråd.

Der er 133 høringsparter der ikke støtter forslaget. De høringsparter, som er imod alle forslag i høringsudkastet, de der er for alt undtagen forhøjelsen af grænsen for det maksimale stiftsbidrag, samt de der er imod alle forslag vedr. samarbejde, er medtalt her. Deres navne er oplistet i afsnit 1. *Generel opbakning til lovforslaget* og afsnit 2. *Udvidelse og forenkling af samarbejdsmuligheder i folkekirken på tværs af niveauer og geografi*.

De resterende høringsparter er: Hald-Kærby menighedsråd, Hylleholt menighedsråd, Bjerringbro menighedsråd, Aarhus domprovstiudvalg, Ringkøbing provstiudvalg, Sankt Johannes menighedsråd, Vindinge menighedsråd, Errindlev-Olstrup-Tågerup menighedsråd, Karlebo menighedsråd, Hvilsom menighedsråd, Gørlev-Bakkendrup menighedsråd, Hjørring Fælles provstiudvalg, Hinge menighedsråd, Kastelskirkens menighedsråd, Humlebæk menighedsråd, Agerbæk menighedsråd, Søborggård og Haralds menighedsråd, Kirke Saaby-Kisserup menighedsråd, Sct. Nicolai menighedsråd, Skt. Nikolai menighedsråd, Bolbro menighedsråd, Bramdrup menighedsråd, Holstebro provstiudvalg, Borup-Kimmerslev-Nørre Dalby menighedsråd, Vær og Nebel menighedsråd, Rødovre menighedsråd, Bispebjerg-Brønshøj provstiudvalg, Landsforeningen af Menighedsråd, Vester Starups menighedsråd, Varde provstiudvalg, Filip menighedsråd, Rødovre-Hvidovre provstiudvalg, Frederiks Kirkes menighedsråd, Danmarks Kirketjenerforening, Tingbjerg menighedsråd, Viborg domprovstiudvalg, Sjørsløv-Almind-Lysgård menighedsråd, Ejby menighedsråd, Orte menighedsråd, Aarhus stiftsråd, Tandslet menighedsråd, Hedensted provstiudvalg, Ulkebøl menighedsråd, Løsning menighedsråd, Korning menighedsråd, Jens Erik Krabbe (kasserer i Slangerup menighedsråd), Helsingør menighedsråd, Bagsværd menighedsråd, Torsted menighedsråd, Solvang menighedsråd, Karen Klint (formand Bredballe menighedsråd), Fjelstrup menighedsråd, Hans Egede menighedsråd, Slagelse provstiudvalg, Nykøbing Mors menighedsråd, Frederiksborg Slots menighedsråd, Mørke menighedsråd, Klovvborg-Tyrsting menighedsråd, Stensby menighedsråd, Verninge menighedsråd, Taastrup Nykirke menighedsråd, Varde menighedsråd, Skanderborg provstiudvalg, Hee menighedsråd, Buddinge menighedsråd, Lolland-Falsters stiftsråd, Pedersborg menighedsråd, Kirkekultur.nu, Haderslev Domsognsmenighedsråd, Haderslev domprovstiudvalg, Ringsted menighedsråd, Næstved provstiudvalg, Aarhus Domsogns menighedsråd, Nustrup menighedsråd, Ribe stiftsråd, Kongens Lyngby provstiudvalg, Virum menighedsråd

Bemærkninger for forhøjelse af det maksimale bindende stiftsbidrag

Sunds menighedsråd støtter en forhøjelse af stiftsbidraget med den begrundelse, at stiftet udfører mange opgaver, der kommer de enkelte menighedsråd til gode.

Øster Assels-Blidstrup menighedsråd ser ikke et klart behov for at forhøje det maksimale bidrag, men er opmærksom på, at det er en lokal afgørelse, hvor stort bidraget skal være inden for rammerne. Til gengæld er rådet tilhænger af, at der ydes befordringsgodtgørelse til alle frivillige, der deltager i arbejdsgrupper og underudvalg under hensyntagen til de meget store afstande, som f.eks. Aalborg Stift dækker.

Vester Assels menighedsråds synspunkt er, at det er meget forskelligt, hvad stiftsbidraget andrager i de enkelte stifter. Der opkræves fra 0,4% til det maksimale på 1%. Stiftsbidraget fastsættes som en lokal beslutning. Det er helt rimeligt, at der udbetales kørselsgodtgørelse til underudvalg og arbejdsgrupper nedsat af stiftsrådet. Hvis denne udgift ikke kan dækkes af det hidtidige stiftsbidrag, må rammen forhøjes, så udgiften kan dækkes.

Tune menighedsråd skriver i sit høringsbrev, at der bør gives mulighed for et højere stiftsbidrag end bare 2%. Det er ifølge rådet stiv og fantasiløs planøkonomi at fastsætte en "one-size-fit-all", når man tænker på stiftsrådernes meget forskellige størrelser og forhold fra Lolland-Falsters i den ende af skalaen til Helsingør og København i den anden. I Roskilde Stift er der for eksempel henvendelser om midler fra mange grupper og interessenter, som udfører opgaver, som hverken menighedsråd eller provstier er i stand til at løse. Samtidig skal stiftsbidraget altså stadig fastsættes ved beslutning i stiftsrådet. Kan man ikke have tillid til, at stiftsrådernes virke er både seriøst og demokratisk?

Haderslev stiftsråd bakker op om forslaget om muligheden for at hæve det maksimale stiftsbidrag fra 1% til 2%. Stiftsrådet har ikke aktuelt et behov for et stiftsbidrag af denne størrelse, men bakker op om muligheden. Stiftsrådet i Haderslev Stift har i flere år efterspurgt muligheden for at tildele diæter og befordringsgodtgørelse til stiftsrådsmedlemmer og stiftsudvalg, der indgår i konkrete udvalgsopgaver, som stiftsrådet iværksætter. Ligeledes mener rådet, at især formandsopgaven bør honoreres på samme måde, som mulighederne er til stede vedr. formandsopgaverne m.fl. i menighedsråd og provstiudvalg. Rådet noterer sig med tilfredshed, at alle diæter og befordringsgodtgørelse fremover skal finansieres af stiftsrådets midler.

Bemærkninger imod forhøjelse af det maksimale bindende stiftsbidrag

Vindinge menighedsråd ønsker ikke, at det bliver muligt at forhøje det maksimale stiftsbidrag og begrundet dette med, at forslaget rummer oplæg til endnu mere administration og centralisering, samt at menighedsråd og provstier i de kommende år bliver ekstraordinært presset på økonomien pga. højere udgifter til energi og beslutninger om at bidrage til den grønne omstilling.

Errindlev-Olstrup-Tågerup menighedsråd finder det uhensigtsmæssigt at hæve det maksimale stiftsbidrag. Dette begrundes med, at der de seneste år er flyttet udgifter fra folkekirkens fællesfond til de lokale kirkekasser. Menighedsrådet finder således, at lovforslaget flytter flere udgifter fra folkekirkens fællesfond til kirkekasserne, idet diæter og befordringsgodtgørelse fremover skal betales af stiftsbidraget mod hidtil af stiftsadministrationernes bevilling fra folkekirkens fællesfond. En forhøjelse af det maksimale stiftsbidrag flytter penge fra de lokale kirkekasser. Dermed reduceres de penge, der er til at fremme det kirkelige liv på menighedsrådsniveau, og dette ønsker Errindlev-Olstrup-Tågerup menighedsråd ikke.

Karlebo menighedsråd skriver i deres hørings svar, at det forekommer heftigt at fordoble det maksimale stiftsbidrag i en situation, hvor folkekirkens samlede

råderum er tæt på at være stationært. Det betyder, at menighedsrådets råderum bliver tilsvarende formindsket. Det foreslås derfor, at det maksimale stiftsbidrag i stedet forhøjes fra 1,0% til 1,4%.

Hvilsom menighedsråd bemærker, at det ikke er rimeligt at hæve det maksimale stiftsbidrag, da det enkelte menighedsråd er presset på økonomi, og det derfor ikke er hensigtsmæssigt at overføre flere midler til kirkens øverste lag. Selvfølgelig skal befordringsgodtgørelse kunne honoreres, men det er ikke et vægtigt argument for at øge fra 1 til 2 %. I stedet bør pengene blive i menighedsråd og provstier, som kan skabe og øge samarbejder.

Gørlev-Bakkendrup menighedsråd kan ikke gå ind for en ændring i stiftsbidraget i den foreslåede størrelse, idet det alene i Roskilde Stift vil medføre mulighed for forhøjelse af stiftsbidraget med mere end 8 mio. kr. Det er således, at økonomien for de fleste menighedsråd er ganske stram, derfor vil et dræn i de lokale midler af denne størrelsesorden ramme hårdt i det enkelte menighedsråd.

Kastelskirkens menighedsråd støtter ikke muligheden for at forhøje stiftsbidraget til 2 %, før dette emne har været genstand for en separat drøftelse.

Humblebæk menighedsråd skriver i deres hørings svar, at det maksimale stiftsbidrag ikke må løftes til 2 %, fordi stiftsrådene uden problemer kan løse deres opgaver inden for den eksisterende ramme på 1 %. Rådet mener, at et højere stiftsbidrag end det eksisterende vil være uhensigtsmæssigt, idet mange provstier og sogne er presset på økonomien.

Søborggård og Haralds menighedsråd er betænkelige ved forslaget om at give stiftsrådet mulighed for at forhøje det maksimale stiftsbidrag til 2 % af den lokale ligning. Rådet anerkender, at der er behov for tilstrækkeligt med midler i stiftsrådet til at løse relevante opgaver, der ikke bedre kan løses i sogn eller provsti. Rådet kan dog frygte, at det vil føre til et øget pres for at øge antallet af stiftskonsulenter, uden at der kommer en diskussion af menighedsrådenes reelle behov, herunder af muligheden for at aflaste den lokale opgavevaretagelse.

Sct. Nicolai menighedsråd bemærker, at stiftsbidraget i Haderslev Stift i 2022 er på 0,60 %. Der er altså et betydeligt større råderum indenfor den nuværende grænse. Hvis stiftet ønskede 2,0 %, ville det for Sct. Nicolai sogn betyde en reduktion af driftsmidlerne på ca. kr. 86.000 i 2022-tal. Rådet kan derfor ikke støtte dette forslag.

Skt. Nikolai menighedsråd kan ikke støtte, at det maksimale stiftsbidrag bliver hævet fra 1% til 2 %. Det vil betyde, at sognets økonomiske ramme kan blive reduceret med op til 110.000 kr. Rådet har forståelse for, at stifterne vil synliggøre folkekirken gennem centrale initiativer i de kommende år og kan derfor støtte en rimelig stigning i stiftsbidraget, men langt fra med 100%.

Borup-Kimmerslev-Nørre Dalby menighedsråd støtter ikke forslaget med den begrundelse, at bidraget i Roskilde Stift i 2023 er 0,66% - så rådet ser ikke behovet for at øge mulighed for stiftsbidrag med 100%.

Orte menighedsråd er imod forslaget om at hæve det maksimale stiftsbidrag, men for forslaget om at lade stiftsbidraget finansiere befordringsgodtgørelse.

Vær og Nebel menighedsråd støtter ikke forslaget om en 100% forhøjelse af stiftsbidraget med den begrundelse, at rådet ikke synes, at rapporten argumenterer godt nok for det. Rådet kan dog støtte en mindre forøgelse af stiftsbidraget.

Rødovre menighedsråd er imod forslaget om forhøjelsen af stiftsbidraget fra 1% til 2%. En eventuel forhøjelse skal dokumenteres grundigt fra stiftets side, og man skal holde sig for øje, at det er penge, der vil gå fra det lokale arbejde. Det kan godt være, man synes et stift kan handle med større vægt, men hvis ikke det er forankret i rådene og støttes af disse, vil det ikke få den forventede effekt.

Provstiudvalget i Aarhus Domprovsti går ikke ind for mulighed for forhøjelse af det maksimale stiftsbidrag. I deres hørings svar begrundes dette med, at forhøjelsen vil skulle finansieres af midler, der ellers ville kunne bruges til kirkelige aktiviteter i sognene.

Hjørring Fælles provstiudvalg er negativt stemt for dette forslag og ønsker at fastholde 1% i stiftsbidrag. En forhøjelse ville dræne kirkekasserne yderligere. Opgaverne skal løses ude i sognene. Udvalget finder det af stor betydning, at folkekirken er så lokalt forankret som muligt.

Holstebro provstiudvalg har betænkeligheder ved at forøge den maksimale grænse for stiftsbidraget fra max. 1% til max. 2%, da der let vil ske en stigning helt op til den maksimale grænse. Holstebro provstiudvalgs holdning er, at de lokale ligningsmidler anvendes til lokalt kirkeligt arbejde i sogne og provsti. Holstebro provstiudvalg understøtter, at diæter og befordringsgodtgørelse til stiftsrådsmedlemmer kan afholdes af det bindende stiftsbidrag.

Bispebjerg-Brønshøj provstiudvalg er af den opfattelse, at det ikke er hensigtsmæssigt at forhøje det maksimale stiftsbidrag fra 1% til 2%. Som det er nu, er kontakten mellem stiftsråd og menighedsråd samt den demokratiske legitimitet i højere grad sikret.

Biskoppen over Aalborg Stift bemærker, at forhøjelsen af stiftsbidraget bør gennemtænkes i en større helhed, hvor både folkekirkenes sognestruktur samt stifternes ulighed i forhold til ligningsgrundlag tages i betragtning.

Danmarks Kirketjenerforening bemærker, at med forslaget vil den lokale kirke kun få færre penge til at udføre lokalt arbejde, og dermed er det brugeren af kirken, der får en oplevelse af en fattig kirke, som ikke kan imødekomme efterspørgslen af service fra brugerne ved diverse handlinger. Den administrative del i folkekirken fylder allerede for meget, og med forslaget vil det kun betyde endnu flere penge til administration og færre penge til "kirke" for menigheden.

Landsforeningen af Menighedsråd er imod forslaget med den begrundelse, at der er behov for, at stiftsrådet får et bedre overblik over stiftets samlede ressourcer som grundlag for at fastsætte størrelsen på det bindende stiftsbidrag.

Kirkeministeriets overvejelser vedr. forhøjelse af det maksimale bindende stiftsbidrag

Der er i de indkomne høringssvar en væsentlig overvægt at høringssvar, som ikke ønsker, at det bliver muligt at forhøje det bindende stiftsbidrag til 2 %. Af de kritiske høringssvar kommer mange fra menighedsråd. Landsforeningen af Menighedsråd bemærker, at stiftsbidraget ikke har fået en tilstrækkelig behandling i arbejdsgruppen, som har lavet grundlaget for det lovforslag, som har været sendt i høring, og at forslaget i øvrigt ligger udenfor kommissoriet. Derfor støtter Landsforeningen af Menighedsråd ikke forslaget.

Idet midlerne til en forhøjelse af stiftsbidraget skal finansieres af den lokale ligning, finder Kirkeministeriet ikke, at det er formålstjentligt, at gå videre med et forslag om mulighed for forhøjelse af det bindende stiftsbidrag, som møder så markant modstand i folkekirken.

Det er dog Kirkeministeriets vurdering, at det fortsat vil være hensigtsmæssigt, at udvide de formål som stiftsrådet kan finansiere, således at der til de eksisterende formål – kommunikation, formidling af kristendom og udviklingsprojekter – tilføjes et ekstra formål vedrørende mødeudgifter. Med denne tilføjelse, bliver det muligt for stiftsrådene at afholde udgifter til transportgodtgørelse samt diæter til stiftsrådets møde – henholdsvis ordinære som underarbejdsgrupper og udvalg.

2.6 Kirkeministeriets generelle overvejelser vedr. udvidelse og forenkling af samarbejdsmuligheder i folkekirken på tværs af niveauer og geografi

Der er i de indkomne høringssvar en række bemærkninger, som har generel karakter for de forslag, som vedrører udvidelse og forenkling af samarbejdsmuligheder i folkekirken på tværs af niveauer og geografi. Bemærkningerne har overordnet tre overskrifter: "Den folkekirkelige struktur", "Frivillighed og gennemskuelighed og "Ansættelsesret og medarbejderrepræsentation".

Den folkekirkelige struktur

Der lægges generelt blandt folkekirkens frivillige og ansatte (fra menighedsrådsmedlemmer til biskopper) stor vægt på, at kirken skal være nærværende og lokal. Flere reflekterer i deres høringssvar over, hvilken betydning implementering af høringsudkastets forslag vil have, både for de ansatte, menigheden og de frivillige, og for den folkekirkelige struktur og dens evne til at møde mennesker lokalt og rekruttere frivillige til råd og udvalg.

Nogle ser de mange administrative styringsopgaver som en byrde og en hindring for det egentlige lokale og kirkelige arbejde. De så gerne disse "rammesættende" opgaver flyttet eller centraliseret, så de nære kræfter kunne bruges på indholdet i stedet.

Andre har den modsatte opfattelse og frygter, at hvis den formelle/praktiske beslutningskompetence og "magt", økonomien og rammesætningen flyttes, så mister de lokale frivillige interessen, hvilket skader indholdet og kirkens evne til at være en lokal tilstedeværelse med "fingeren på pulsen".

Kirkeministeriet noterer sig disse bemærkninger. Med erfaringerne fra forsøgsordningerne, hvor det fremgår, at man i de deltagende provstier har fundet en god balance mellem det lokale i menighedsrådet og fælles i provstiudvalget, samt de input organisationerne har givet i arbejdsgruppen, som har dannet grundlag for lovforslaget, finder Kirkeministeriet fortsat, at lovforslaget generelt imødekommer ønsker og løser problemstillinger, som menighedsråd generelt i folkekirken ønsker, at der findes løsninger på.

Frivillighed og gennemskuelighed

Flere høringsparter – især menighedsråd – bemærker specifikt, at samarbejder ikke må påtvinges menighedsråd, samt at menighedsråd altid skal have mulighed for at trække sig fra samarbejder igen.

Kirkeministeriet lægger i den forbindelse stor vægt på, at høringsudkastet ikke lægger op til nogen ændring på dette område: Det vil fortsat være menighedsrådets beslutning, om man ønsker at indgå og forblive i et samarbejde (uanset om dette er med andre menighedsråd, provstiudvalg eller andre). Samarbejdernes vedtægter skal desuden adressere opløsning af samarbejdet – ligesom det kan være en mulighed at indsætte særlige bestemmelser i vedtægterne om, hvordan et enkelt menighedsråd udtræder, mens resten fortsætter.

På samme måde er lægger Kirkeministeriet vægt på, at der alene gives mulighed for at delegerer opgaver til provstiudvalget. Selv når opgaven er delegeret til provstiudvalget, vil menighedsrådet have det endelige ansvar for, at opgaverne løses. Menighedsrådet skal derfor også have fuld indsigt i, hvordan provstiudvalget løser den delegerede opgave. Såfremt det ønskes, kan opgaven til enhver tid tages tilbage til menighedsrådet igen.

Ansættelsesret og medarbejderrepræsentation

Flere faglige organisationer bemærker generelt, at der skal sikres medarbejderrepræsentation i alle samarbejder. Det gælder bl.a. CO10, kirkekultur.nu og Kordegneforeningen.

Danmarks Kordegneforening bemærker, at idet der bliver yderligere muligheder for samarbejder på flere niveauer, er det er vigtigt, at der fortsat er tryk på ansættelser, og at det er tydeligt og gennemsigtigt, hvem der er ansættelsesmyndighed og dermed har ledelsesretten og instruktionsbeføjelser. Det er også yderst magtpåliggende, at opgaver og ansættelsesvilkår i forhold til nuværende respektive overenskomster, organisationsaftaler og protokollater respekteres og opretholdes.

Kirkeministeriet bemærker hertil, at det ikke er intentionen, at der skal ændres i de gældende vilkår for medarbejderne hos folkekirken menighedsråd, samarbejder eller provstiudvalg. Som nævnt under afsnit 2.2 giver disse bemærkninger efter Kirkeministeriets opfattelse anledning til præciseringer i lovforslaget.

3. Øget transparens og fleksibilitet i den lokale økonomistyring

Der er 118 høringsparter, der tilslutter sig samtlige forslag til øget transparens og fleksibilitet i den lokale økonomistyring. 47 høringsparter støtter samtlige forslag i høringsudkastet, og 44 støtter samtlige forslag bortset fra forhøjelsen af det maksimale bindende stiftsbidrag. Deres navne er oplistet i afsnit 1. *Generel opbakning til lovforslaget.*

De resterende høringsparter er: Øster Lindet menighedsråd, Stege-Vordingborg provstiudvalg, Ringkøbing provstiudvalg, Sunds menighedsråd, Engesvang menighedsråd, Gørlev-Bakkendrup menighedsråd, Folkekirkens Mellemkirkelige Råd, Kirke Saaby-Kisserup menighedsråd, Nørre Tranders menighedsråd, Foreningen af provstisekretærer, Holstebro provstiudvalg, Aarhus Nordre provstiudvalg, Vær og Nebel menighedsråd, Søborggård og Haralds menighedsråd, Landsforeningen af Menighedsråd, Jerne menighedsråd, Simmelkær menighedsråd, Varde provstiudvalg, Vejle provstiudvalg, Aarhus Vestre provstiudvalg, Assens provstiudvalg, Rødovre-Hvidovre provstiudvalg, Skt. Markus menighedsråd (Frederiksberg), Solvang menighedsråd, Rungsted menighedsråd, Lolland-Falsters stiftsråd og Ribe stiftsråd.

Der er 7 høringsparter, som er imod samtlige forslag til øget transparens og fleksibilitet i den lokale økonomistyring. De 4 er imod samtlige forslag i høringsudkastet. Deres navne er oplistet i afsnit 1. *Generel opbakning til lovforslaget.*

De resterende høringsparter er: Ærø menighedsråd, Biskoppen over Aalborg Stift og Klovborg-Tyrsting menighedsråd.

Bemærkninger for forslag vedr. økonomi generelt

Nørre Tranders menighedsråd vurderer anbefalingerne som positive for en fleksibel tilrettelæggelse af opgaveløsning og økonomistyring lokalt i menighedsråd og provsti.

Skt. Nikolai menighedsråd finder, at der ud over tiltagene i høringsudkastet er behov for at udvikle skemamaterialet, der stilles til rådighed for menighedsrådene. Det drejer sig om mulighederne for at kvalificere økonomistyringen gennem skema for bevillingsoversigt og autoriserede skemaer for de kvartalsvise budgetopfølgninger.

Landsforeningen af Menighedsråd bemærker, at det er positivt, at de rejste forslag vil give større lokal fleksibilitet i økonomistyringen. Landsforeningen noterer sig positivt, at forslagene ikke reducerer menighedsrådenes selvstændige beslutningskompetence indenfor den udmeldte driftsramme og den givne anlægsbevilling. Forslagene vil øge behovet for lokalt tilpasset vejledning og rådgivning af menighedsrådene, da der i mindre grad kan henvises til det landsdækkende regelsæt. Flere af forslagene bygger på den præmis, at provstiet er den økonomiske grundenhed i folkekirken, og at kirkeskattemidlerne er fælles midler i provstiet/ligningsområdet, indtil de er fordelt til menighedsrådene. En præmis, som Landsforeningen tilslutter sig.

3.1. Krav om målsætninger i budgettet

Der er 145 høringsparter, der støtter forslaget. De høringsparter, som støtter alle forslag i høringsudkastet, de der støtter alle forslag undtagen forhøjelsen af stiftsbidraget, samt de der støtter alle forslag vedr. økonomi er medtalt her. Deres navne er oplyst i afsnit 1. *Generel opbakning til lovforslaget og afsnit 3. Øget transparens og fleksibilitet i den lokale økonomistyring.*

De resterende høringsparter er: Karlebo menighedsråd, Vester Assels menighedsråd, Humlebæk menighedsråd, Sct. Nicolai menighedsråd, Skt. Nikolai menighedsråd, Bolbro menighedsråd, Møllevangskirkens menighedsråd, Danmarks Kirketjenerforening, Tingbjerg menighedsråd, Orte menighedsråd, Hedensted provstiudvalg, Løsning menighedsråd, Korning menighedsråd, Helsingør menighedsråd, Egebæksvang menighedsråd, Sankt Knuds menighedsråd, Nykøbing Mors menighedsråd, Frederiksborg Slots menighedsråd, Varde menighedsråd, Skanderborg provstiudvalg, Nøvling-Vildbjerg-Timring-Tiphede menighedsråd, Pedersborg menighedsråd, Næstved provstiudvalg, Sønder Årsløv menighedsråd, Brabrand menighedsråd, Sankt Knuds provstiudvalg og Nustrup menighedsråd.

Der er 13 høringsparter, der ikke støtter forslaget. De høringsparter, som er imod alle forslag i høringsudkastet, samt de der er imod alle forslag vedr. økonomi, er medtalt her. Deres navne er oplyst i afsnit 1. *Generel opbakning til lovforslaget og afsnit 3. Øget transparens og fleksibilitet i den lokale økonomistyring.*

De resterende høringsparter er: Hvilsom menighedsråd, Hjørring Fælles provstiudvalg, Frederiks Kirkes menighedsråd, Frederikshavn provstiudvalg, Gudumholm-Lillevorde menighedsråd, Tune menighedsråd

Bemærkninger for krav om målsætninger i budgettet

Øster Assels-Blidstrup menighedsråd bemærker, at denne anbefaling både på kort og især på længere sigt vil medvirke til at iværksætte en langt større grad af projektorienteret økonomistyring, både i de enkelte menighedsråd og i provstiet.

Sct. Nicolai menighedsråd bemærker, at rådet i mange år har anført sognets målsætninger på forsiden af budgettet. Det giver menighedsrådet anledning til at fokusere sit arbejde. Målsætninger styrker kvaliteten i arbejdet.

Møllevangskirkens menighedsråd støtter forslaget om, at menighedsrådet fremover skal skrive visioner ind i det endelige budget. Det har menighedsrådene i rådets provsti længe gjort, og rådet finder, at det er helt rigtig, både for at skabe gennemsigtighed i kirkens økonomi, og som målbar parameter for menighedsrådet ift. at have opfyldt målene.

Folkekirkens Mellemkirkelige Råd (MKR) bifalder krav om beskrivelse af målsætninger i budgettet. MKR finder dette er et vigtigt redskab for at strategisk udvikle det lokale menighedsliv og for at fastholde opmærksomheden på de

områder, som har at gøre med international solidaritet, mission, kirkeligt migrantarbejde, og kirkernes samfundsmæssige engagement.

Danmarks Kirketjenerforening mener det giver gode muligheder, når menighedsrådet udfærdiger målsætninger i budgettet for at vise, at menighedsrådet og dets ansatte er en levende del af folkekirken. Det giver tryghed for menighedsrådet, den ansatte og brugeren af kirken at vide i hvilken retning, der skal arbejdes i en kommende periode.

Provsteforeningen i Danmark støtter forslaget med den begrundelse, at det vil tydeliggøre, at budgettet skal være funderet på målsætning og klar prioritering.

Landsforeningen af Menighedsråd bemærker, at anvendt rigtigt er målsætninger en mulighed for at tale om økonomisk prioritering uden at bruge tal. Det kan øge muligheden for at engagere menighedsrådene i den økonomiske prioritering. Det er positivt at gøre det til et krav, idet Landsforeningen af Menighedsråd dog ønsker en metode tilsvarende det nuværende skema i budgettet.

Bemærkninger imod krav om målsætninger i budgettet

Hvilsom menighedsråd bemærker, at det fortsat skal være frivilligt at formulere en budgetmålsætning. Det er i menighedsrådets optik pseudoarbejde at have krav om at formulere en budgetmålsætning, når den samme alligevel kan bruges år efter år. Det er i små sogne nogle få tusinde kroner, som kan 'prioriteres' anderledes. Det langt største beløb går til løn, drift og vedligehold.

Hjørring Fælles provstiudvalg mener, at det er bedst, at det er på frivillig basis og op til menighedsrådet. Provstiudvalget opfordrer menighedsrådene til at arbejde med målsætninger.

Kirkeministeriets overvejelser vedr. krav om målsætninger i budgettet

Kirkeministeriet finder det positivt, at der er opbakning til, at der i forbindelse med udarbejdelse af budgetterne arbejdes med målsætninger hos menighedsrådene.

Høringen giver således ikke anledning til ændringer.

3.2. Mulighed for etablering af en reserve i provstiudvalgskassen til brug for til lægsbevillinger

Der er 144 høringsparter, der støtter forslaget. De høringsparter, som støtter alle forslag i høringsudkastet, de der støtter alle forslag undtagen forhøjelsen af stiftsbidraget, samt de der støtter alle forslag vedr. økonomi, er medtalt her. Deres navne er oplistet i afsnit 1. *Generel opbakning til lovforslaget og afsnit 3. Øget transparens og fleksibilitet i den lokale økonomistyring.*

De resterende høringsparter er: Hvilsom menighedsråd, Hjørring Fælles provstiudvalg, Humlebæk menighedsråd, Skt. Nikolai menighedsråd, Bolbro menighedsråd, Frederiks Kirkes menighedsråd, Danmarks Kirketjenerforening, Tingbjerg menighedsråd, Helsingør menighedsråd, Frederikshavn provstiudvalg

Sankt Knuds menighedsråd, Fjelstrup menighedsråd, Slagelse provstiudvalg, Nykøbing Mors menighedsråd, Frederiksborg Slots menighedsråd, Varde menighedsråd, Skanderborg provstiudvalg, Nøvling-Vildbjerg-Timring-Tiphede menighedsråd, Gudumholm-Lillevorde menighedsråd, Pedersborg menighedsråd, Haderslev Domsogns menighedsråd, Haderslev domprovstiudvalg, Næstved provstiudvalg, Sankt Knuds provstiudvalg, Nustrup menighedsråd, Tune menighedsråd

Der er 24 høringsparter, der ikke støtter forslaget. De høringsparter, som er imod alle forslag i høringsudkastet, samt de der er imod alle forslag vedr. økonomi, er medtalt her. Deres navne er oplyst i afsnit 1. *Generel opbakning til lovforslaget* og afsnit 3. *Øget transparens og fleksibilitet i den lokale økonomistyring*.

De resterende høringsparter er: Hylletoft menighedsråd, Sankt Johannes menighedsråd, Karlebo menighedsråd, Øster Assels-Blidstrup menighedsråd, Sct. Nicolai menighedsråd, Viborg domprovstiudvalg, Tandslet menighedsråd, Hedensted provstiudvalg, Løsning menighedsråd, Korning menighedsråd, Egebæksvang menighedsråd, Mørke menighedsråd, Værløse menighedsråd, Ringsted menighedsråd, Sønder Årslev menighedsråd, Brabrand menighedsråd og Aarhus Domsogns menighedsråd.

Bemærkninger for mulighed for etablering af reserve

Sunds menighedsråd bifalder muligheden for, at der kan afsættes reserver til tillægsbevillinger bl.a. til grøn omstilling og lignende. Menighedsrådet bemærker, at det dog stadig er nødvendigt med en pulje til uforudsete udgifter.

Vester Assels menighedsråd er indstillet på, at der skal være mulighed for at etablere en reserve i provstiudvalgs-kassen, men ønsker ikke at afskaffe 5% midlerne. En pulje vil være hensigtsmæssig til eksempelvis grøn omstilling, heri indgår også at der skal etableres ladestandere til elbiler på kirkernes parkeringspladser i løbet af tre år. En puljes størrelse bør besluttes hvert år i et budgetsamråd. Eftersom den teknologiske udvikling foregår kontinuerligt, og der kan opstå nye presserende opgaver.

Humblebæk menighedsråd støtter forslaget, men bemærker, at der ikke skal være tale om en blivende ordning, men en reserve som besluttes for én valgperiode ad gangen som midlertidig erstatning for 5 % midlerne.

Nørre Tranders menighedsråd anfører i sit hørings svar, at kompetencen til at fastsætte reservens størrelse skal ligge hos menighedsrådene og besluttes på budgetsamråd, eller at der skal fastsættes et maksimum for %-del af det samlede ligningsbeløb i provstiet, hvis kompetencen ligger hos provstiudvalget.

Skt. Nikolai menighedsråd støtter muligheden for, at provstiet kan afsætte en reserve til tillægsbevillinger, men det er rådets opfattelse, at formålsbestemmelsen er beskrevet meget løst og ukonkret. Da disse reserver alt andet lige tages ud af den samlede økonomiske ramme, så vil der være en risiko for, at rammebevillingerne til de enkelte menighedsråd udhules.

Vær og Nebel menighedsråd støtter forslaget om, at provstiudvalget kan afsætte en reserve til tillægsbevillinger med den begrundelse, at det vil lette mange ting i dagligdagen. Forslaget repræsenterer dog også en risiko for, at der sker en kompetenceglidning fra menighedsrådet til provstiudvalget. Dette forhold bør lokalt være til obligatorisk drøftelse på de årlige budgetsamråd.

Ringkøbing provstiudvalg støtter i deres høringssvar forslaget med den begrundelse, at det vil betyde en smidiggørelse og stor lettelse i menighedsrådene og provstiudvalgets arbejde med at sikre den lokale folkekirke gode vilkår.

Aarhus Nordre provstiudvalg støtter forslaget om en reserve, som kan udmøntes løbende i budgetåret. Det synes afgørende, at det stadig er provstiudvalget, der tager ansvaret for udmøntningen.

Foreningen af provstisekretærer er positive overfor indførelse af en reserve, der kan bruges bredere end den nuværende 5 % pulje. Det vil give en større smidighed for provstiudvalget og for menighedsråd i løbet af et regnskabsår.

Provsteforeningen i Danmark bemærker, at forslaget vil skabe større fleksibilitet i løbet af året.

Landsforeningen af Menighedsråd skriver i sit høringssvar, at forslaget er et godt alternativ til oprettelse af puljer i provstierne. Tillægsbevillinger kan dække det samme behov som puljer og kan gøres mere gennemskueligt end en række af puljer med forskellige formål. Tillægsbevillinger kan medvirke til en mere fleksibel økonomistyring. Det er væsentligt, at det er op til menighedsrådene i det enkelte provsti om og i hvor høj grad, muligheden skal benyttes. Både beslutningen om at afsætte en reserve og reservens størrelse bør træffes på budgetsamrådet. Beslutningen bør kunne træffes på ethvert budgetsamråd i valgperioden. Tillægsbevillinger vil give provstiudvalget en betydelig større indflydelse på prioriteringerne i de enkelte menighedsråd end hidtil. Der bør være en stor åbenhed om efter hvilke principper, der ydes tillægsbevillinger i det enkelte provsti. Det anføres, at menighedsrådene kan beslutte at have besluttende budgetsamråd, som dermed får kompetencen til at yde tillægsbevillinger.

Bemærkninger imod mulighed for etablering af reserve

Sankt Johannes menighedsråd bemærker i deres høringssvar, at 5 % midlerne ønskes afskaffet for at komme tættere på, at sognene selv administrerer de midler, som er sognenes fra oprindelsen. Yderligere finder menighedsrådet, at både reserver og 5 % midler lægger et ekstra lag af beslutningsmæssig infrastruktur ovenpå en i forvejen kompliceret ramme for budgethåndtering.

Karlebo menighedsråd bemærker, at det er relevant at have en vis mindretalsbeskyttelse i provstiudvalget, da en forhøjelse uden loft vil udhule det enkelte menighedsråds driftsramme tilsvarende. Derfor foreslås, at det maksimale beløb provstiudvalget kan afsætte til uforudsete udgifter forhøjes fra 5% til 7% af ligningsgrundlaget, og at beløbet kan anvendes til såvel uforudsete som øvrige drifts- og anlægsudgifter.

Øster Assels-Blidstrup menighedsråd finder, at denne anbefaling indeholder en beskrivelse, som virker ekstremt bureaukratisk og unødigt kompleks. Det er glimrende at have en reserve til tillægsbevillinger, men ifølge beskrivelsen (således som rådet har forstået denne) skal denne træde i stedet for 5%-midlerne, som der til stadighed vil være et stort behov for. Herudover er bestemmelsen om, at der skal træffes beslutning om reserven på første budgetsamråd efter et menighedsrådsvalg, særdeles uhensigtsmæssig. På dette budgetsamråd deltager mange nyvalgte, som ikke har nogen indsigt i økonomistyringen i hverken menighedsråd eller provsti. Hvis man endelig vil begrænse beslutningen til kun at foregå 1 gang hvert 4. år, så bør det være ved 2. budgetsamråd efter et menighedsrådsvalg, så menighedsrådsmedlemmerne har haft en chance for at sætte sig ind i deres arbejde.

Sct. Nicolai menighedsråd bemærker, at tillægsbevillinger vil give provstiudvalgene langt større indflydelse på prioriteringerne i sognene. Der er tale om et kompetenceskred fra menighedsrådene til provstiudvalgene, som reducerer den lokale, folkelige motivation i menighedsrådene. Rådet mener, at hvis forslaget gennemføres, vil det kræve, at der på hvert års budgetsamråd træffes beslutning om reservemidlernes størrelse og de principper, hvorefter midlerne fordeles. Desuden bør der forud for budgetsamrådet udsendes en skriftlig beretning fra provstiudvalget om reservemidlernes forbrug og tildeling i henhold til de besluttede principper i det foregående år.

Hedensted provstiudvalg, Løsning menighedsråd og Korning menighedsråd støtter ikke forslaget med den begrundelse, at det er helt afgørende, at nuværende praksis, hvor budgetsamrådet disponerer puljemidler til 5%, anlæg, kirkegårde, energi og kirkeliv, kan fortsætte. Puljerne oprettes ikke til øremærkede projekter. Det er vigtigt, at der ikke stilles krav om øremærkning af midler til f.eks. fremtidige anlægsopgaver, som ikke er kendte på tidspunktet for beslutning i budgetsamrådet.

Et medlem af Aarhus stiftsråd er imod oprettelse af mulighed for reserve. De øvrige har ingen bemærkninger.

Kirkeministeriets overvejelser vedr. mulighed for etablering af en reserve i provstiudvalgskassen til brug for tillægsbevillinger

Der er fra folkekirkens menighedsråd og provstiudvalg generelt opbakning til, at der etableres mulighed for at oprette en reserve, som kan anvendes bredere end til uforudsete og uopsættelige udgifter.

Nogle bemærkninger imod forslaget lægger vægt på, at man ikke ønsker at afskaffe provstiudvalgets adgang til under alle omstændigheder at kunne afsætte en reserve på 5 %.

Andre bemærkninger imod forslaget relaterer sig primært til menighedsrådenes mulighed for at få indsigt samt mulighed for at påvirke reservens størrelse. Det angives således bl.a., at menighedsrådene grundigt bør orienteres om reservens anvendelse, ligesom menighedsrådene bør have indflydelse på, hvor mange midler som fordeles i den ordinære budgetproces, og hvor mange som sættes i reserven.

Det anføres tillige, at det ikke er tilstrækkeligt, at man på budgetsamrådet kun tager stilling hvert fjerde år til behovet for en reserve. Der bør tages stilling hvert år.

Endelig gøres der i høringssvarene opmærksom på, at provstiudvalget får udvidet sine kompetencer, hvis provstiudvalget alene skal træffe beslutning om reservens anvendelse. Derfor foreslås det, at menighedsrådene skal have mulighed for at have besluttende budgetsamråd vedrørende reservens anvendelse.

Kirkeministeriet vurderer på den baggrund, at høringen giver anledning til at ændre lovforslaget, således at provstiudvalgets mulighed for under alle omstændigheder at afsætte op til 5 % af ligningsbeløbet til en reserve fastholdes, mens budgetsamrådet i stedet gives kompetence til hvert år at beslutte, om der i forbindelse med budgetprocessen skal fastsættes en reserve, der overstiger 5 % af ligningsbeløbet. For at sikre ensartede retningslinjer for administration af en afsat reserve, uanset størrelsen, udvides reservens anvendelsesområde i alle tilfælde til at omfatte alle kirkelige aktiviteter i ligningsområdet. Såfremt det ikke ønskes, at provstiudvalget skal have mulighed for at afsætte en reserve til dette formål, kan menighedsrådene fortsat vælge at have besluttende budgetsamråd.

Det er Kirkeministeriets forventning, at det i udmøntningen af regler vedrørende budget og regnskab for menighedsråd og provstiudvalg, vil blive sikret, at der i regnskabet oplyses, hvordan reserven er anvendt. Det vil også blive en del af budgetprocessen, at reservens størrelse samt forventede anvendelse belyses.

3.3. Mulighed for vedtagelse af visse lokale tilpasninger, herunder gennemsigthed vedr. projektbevillinger, til den lokale budgetproces

Der er 145 høringsparter, der støtter forslaget. De høringsparter, som støtter alle forslag i høringsudkastet, de der støtter alle forslag undtagen forhøjelsen af stiftsbidraget, samt de der støtter alle forslag vedr. økonomi, er medtalt her. Deres navne er oplistet i afsnit 1. *Generel opbakning til lovforslaget* og afsnit 3. *Øget transparens og fleksibilitet i den lokale økonomistyring.*

De resterende høringsparter er: Karlebo menighedsråd, Hjørring Fælles provstiudvalg, Sct. Nicolai menighedsråd, Skt. Nikolai menighedsråd, Bramdrup menighedsråd, Frederiks Kirkes menighedsråd, Fensmark menighedsråd, Tullstrup-Faurholt menighedsråd, Tingbjerg menighedsråd, Orte menighedsråd, Hedensted provstiudvalg, Løsning menighedsråd, Korning menighedsråd, Helsingør menighedsråd, Frederikshavn provstiudvalg, Sankt Knuds menighedsråd, Torsted menighedsråd, Værløse menighedsråd, Varde menighedsråd, Skanderborg provstiudvalg, Hee menighedsråd, Gudumholm-Lilleverde menighedsråd, Buddinge menighedsråd, Pedersborg menighedsråd, Ringsted menighedsråd, Kongens Lyngby provstiudvalg, Virum menighedsråd

Der er 20 høringsparter, der ikke støtter forslaget. De høringsparter, som er imod alle forslag i høringsudkastet, samt de der er imod alle forslag vedr. økonomi, er medtalt her. Deres navne er oplistet i afsnit 1. *Generel opbakning til*

lovforslaget og afsnit 3. Øget transparens og fleksibilitet i den lokale økonomistyring.

Side 42
Akt nr. 261327

De resterende høringsparter er: Aarhus domprovstiudvalg, Hylletoft menighedsråd, Øster Assels-Blidstrup menighedsråd, Egebæksvang menighedsråd, Slagelse provstiudvalg, Nykøbing Mors menighedsråd, Mørke menighedsråd, Haderslev Domsogns menighedsråd, Haderslev domprovstiudvalg, Sønder Årsløv menighedsråd, Brabrand menighedsråd, Sankt Knuds provstiudvalg, Tune menighedsråd

Bemærkninger for mulighed for lokale tilpasninger til budgetprocessen, herunder projektbevillinger.

Humblebæk menighedsråd støtter muligheden for projektbevillinger og øget fleksibilitet og forkortelse af processen for budgetlægning. Ved først at udarbejdet budgettet, når ligningen kendes, og budgetlægningen dermed ligger tættere på budgetåret, opnås mere aktuelle og realistiske budgetter, ligesom arbejdsbyrden lettes væsentligt.

Søborggård og Haralds menighedsråd bemærker, at der vil være behov for en klar definition af projektbevillinger for at adskille disse fra anlægsbevillinger og driftsbevillinger i den lokale budgetproces.

Sct. Nicolai menighedsråd støtter forslaget med den begrundelse, at det giver meget mere råderum i budgetprocessen, hvor der bliver bedre tilpasning af tilbud og andre udgifter, som bliver mere aktuelle.

Bolbro menighedsråd støtter forslaget om oprettelse af mulighed for projektbevillinger, men er imod oprettelsen af andre muligheder for lokal tilpasning til budgetprocessen.

Vær og Nebel menighedsråd bemærker, at det er positivt, at provstiudvalget fremover skal kunne yde projektbevillinger indenfor driftsrammen. Forslaget repræsenterer dog også en risiko for, at der sker en kompetenceglidning fra menighedsrådet til provstiudvalget. Dette forhold bør lokalt være til obligatorisk drøftelse på de årlige budgetsamråd.

Foreningen af provstisekretærer er principielt positiv overfor forslaget. Men jo flere "lokale løsninger" jo vanskeligere kan undervisning og mentorfunktionen blive, når en ny sekretær ansættes. Samtidig ønskes åbnet en mulighed for, at menighedsråd og provstiudvalg kan aflægge et budget, hvor udgifter og indtægter kan periodiseres hen over året. Dette understøtter den tekniske løsning ikke i dag. Såfremt denne mulighed var til stede, vil den løbende regnskabsaflægning være mere tydelig og kræve mindre forklaringer året igennem.

Provsteforeningen i Danmark støtter, at der indføres en budgetmodel, så der kan gives projektbevillinger til et bestemt midlertidigt driftsformål. Med projektbevillinger vil transparens og overblik fremmes, så det er tydeligt, at disse penge er øremærket til et bestemt formål.

Landsforeningen af Menighedsråd bemærker, at muligheden for projektbevillinger vil kunne reducere den u hensigtsmæssige brug af anlægsbevillinger til driftsformål, der ses eksempler på. Muligheden for en kortere og mere fleksibel

budgetproces kan medføre en positiv administrativ lettelse for menighedsråd og provstiudvalg. Det er væsentligt, som det også anføres i rapporten, at muligheden for projektbevillinger ikke medfører en fastlåsning af en større del af menighedsrådenes driftsrammer, end der er praksis for i dag. Det er væsentligt, at provstiudvalget indenfor den foreslåede mere fleksible ramme påtager sig ansvaret for at tilrettelægge en budgetproces, som er hensigtsmæssig for menighedsrådene.

Bemærkninger imod mulighed for lokale tilpasninger til budgetprocessen, herunder projektbevillinger

Sankt Johannes menighedsråd mener ikke, at yderligere en kategori (projektbevillinger) inden for budgetterminologien vil føre til klarhed. Til gengæld efterspørger menighedsrådet modernisering og digitalisering af budget- og regnskabsprocesserne, således at man slipper af med papirbilag. Endelig ser menighedsrådet positivt på muligheden for at fravælge den del af budgetprocessen, som omhandler de foreløbige rammer.

Øster Assels-Blidstrup menighedsråd finder denne anbefaling bekymrende, idet den let – hvis den sættes i værk – kan medføre øget bureaukrati, øget tidsforbrug og øgede udgifter, især i de små menighedsråd, hvor det formentlig vil kræve professionel bistand at udarbejde disse projektrekskaber. Rådet finder forslaget om mulighed for lokale tilpasninger uigennemskuelig.

Vester Assels menighedsråd finder den hidtidige årlige driftsramme som et udmærket styringsredskab i det enkelte menighedsråd. Særlige projektrekskaber vil vel kræve yderlige regnskabsmæssige tiltag. Når et anlægsprojekt er færdiggjort, bliver der udfærdiget et regnskab for det. Rådet mener derfor ikke at der er behov for en mulighed for projektbevilling. Rådet finder overordnet, at budgetprocessen fungerer. Rådet er dog åbent over for, at der bliver mulighed for lokalt at vedtage en anden proces, som er tilpasset lokale forhold.

Ringsted menighedsråd er imod projektbevillinger, da det indebærer en stor risiko for flytning af kompetence fra menighedsråd til provstierne.

Kirkeministeriets overvejelser vedr. mulighed for vedtagelse af visse lokale tilpasninger, herunder gennemsigtig vedr. projektbevillinger, til den lokale budgetproces

De indsendte hørings svar viser generelt stor opbakning til en mere fleksibel budgetproces, som kan påvirkes lokalt. Kirkeministeriet vil fortsat sikre, at der findes en standard budgetproces, som de provstier, som ikke vedtager sin egen proces, kan benytte.

Bla. Foreningen af Provstisekretærer gør opmærksom på, at lokale ordninger vil gøre det vanskeligere at rådgive, understøtte og hjælpe menighedsråd og provstiudvalg, når der vedtages lokale processer. Kirkeministeriet er enig i denne betragtning, men finder, at fordelene ved en budgetproces, som er tilpasset lokale forhold, opvejer de negative aspekter.

De mest kritiske hørings svar vedrører muligheden for projektbevillinger, som opfattes bureaukratiske, ligesom det frygtedes, at de vil kunne medføre en kompetenceglidning fra menighedsråd til provstiudvalg, hvor provstiudvalget får større kontrol med menighedsrådenes driftsramme.

Intentionen med lovforslaget er ikke, at provstiudvalget skal binde en større del af menighedsrådenes rammer, end det allerede sker, men at det bliver tydeligere for alle, hvis der indenfor rammerne, er midler som er tidsbegrænsede og på forhånd er aftalt disponeret til særlige formål. Praksis er i dag, at midlerne, selv om det er drift, placeres som anlægsmidler, eller at der, selv om det ikke ligger indenfor den nuværende økonomilovs rammer, indgås aftaler mellem provstiudvalg og menighedsråd om anvendelse af dele af driftsrammen til bestemte anskaffelser eller projekter.

Det er derfor Kirkeministeriets opfattelse, at der med forslaget skabes større åbenhed om anvendelsen af menighedsrådenes driftsmidler, og særligt hvor meget af midlerne, som menighedsrådene reelt selv disponerer.

Kirkeministeriet ser i øvrigt ingen hindringer for, at provstiudvalg måtte vælge ikke at fastsætte beløb til projektbevillinger, men blot lade driftsbevillinger til projekter indgå i den almindelige driftsramme.

Kirkeministeriet foreslår herefter, at der ikke foretages ændringer i det udsendte udkast til lovforslag.

3.4. Mulighed for tilbageførelse af ubrugte anlægs- og projektmidler og mulighed for at foretage central opsparring af anlægsmidler

Der er 142 høringsparter, der støtter forslaget. De høringsparter som støtter alle forslag i høringsudkastet, de der støtter alle forslag undtagen forhøjelsen af stiftsbidraget, samt de der støtter alle forslag vedr. økonomi, er medtalt her. Deres navne er oplyst i afsnit 1. *Generel opbakning til lovforslaget* og afsnit 3. *Øget transparens og fleksibilitet i den lokale økonomistyring.*

De resterende høringsparter er: Karlebo menighedsråd, Øster Assels-Blidstrup menighedsråd, Vester Assels menighedsråd, Hjørring Fælles provstiudvalg, Agerbæk menighedsråd, Sct. Nicolai menighedsråd, Bolbro menighedsråd, Frederiks Kirkes menighedsråd, Tingbjerg menighedsråd, Orte menighedsråd, Hedensted provstiudvalg, Løsning menighedsråd, Korning menighedsråd, Frederikshavn provstiudvalg, Egebæksvang menighedsråd, Sankt Knuds menighedsråd, Nykøbing Mors menighedsråd, Varde menighedsråd, Skanderborg provstiudvalg, Gudumholm-Lilleverde menighedsråd, Næstved provstiudvalg, Sankt Knuds provstiudvalg, Nustrup menighedsråd, Tune menighedsråd

Der er 18 høringsparter, der ikke støtter forslaget. De høringsparter, som er imod alle forslag i høringsudkastet, samt de der er imod alle forslag vedr. økonomi, er medtalt her. Deres navne er oplyst i afsnit 1. *Generel opbakning til lovforslaget* og afsnit 3. *Øget transparens og fleksibilitet i den lokale økonomistyring.*

De resterende høringsparter er: Hylletoft menighedsråd, Kollerup-Fjerritslev menighedsråd, Helsingør menighedsråd, Værløse menighedsråd, Taastrup Nykirke menighedsråd, Pedersborg menighedsråd, Haderslev Domsognsmenighedsråd, Haderslev domprovstiudvalg, Sønder Årslev menighedsråd, Brabrand menighedsråd og Aarhus Domsogns menighedsråd.

Bemærkninger for mulighed for tilbageførelse af ubrugte midler og central opsparing

Øster Assels-Blidstrup menighedsråd støtter forslaget. Efter rådets opfattelse burde det være muligt for provstiudvalget at anvende disse midler til uforudsete, store projekter, i stedet for, at de blot skal stå "i venteposition".

Vester Assels menighedsråd finder, at der kan være gode grunde til, at et anlægsprojekt bliver forsinket, såsom håndværkermangel. Så der er behov for en vis fleksibilitet. Anlægsprojekter kan strække sig over flere år, og når en ansøgningsprocedure både involverer stifter og andre kirkelige myndigheder kan sagsgangen blive langstrakt. Så hvis midler skal tilbageføres, bør der tages hensyn til ovennævnte synspunkter. Rådet kan tilslutte sig forslaget om mulighed for central opsparing af anlægsmidler.

Humblebæk menighedsråd støtter forslaget vedr. mulighed for at tilbagekalde ubrugte anlægs- og projektmidler, men finder det uhensigtsmæssigt at give mulighed for central opsparing med den begrundelse, at det i visse provstier kan bidrage til at fratage menighedsrådet dets status som selvstændig juridisk enhed med selvstændig økonomi og ledelse.

Agerbæk menighedsråd kommenterer, at det er et super forslag med at lade anlægsopsparingen blive i provstiet. Rådet har et par års erfaring med det som en forsøgsordning og har kun ønske om, at den ordning bliver gjort permanent.

Ringkøbing provstiudvalg støtter i deres høringssvar forslaget med den begrundelse, at det vil betyde en smidiggørelse og stor lettelse i menighedsrådene og provstiudvalgets arbejde med at sikre den lokale folkekirke gode vilkår.

Foreningen af provstisekretærer støtter forslaget om mulighed for tilbageførelse med den begrundelse, at der ligger mange uforbrugte midler, nogle gange i mange år, som med dette forslag kan anvendes andre steder, hvor der er behov. Samlet set vil det give en bedre økonomistyring og være til gavn for sognene på længere sigt. Foreningen foreslår, at kirkeministeren, i bemyndigelsen til at fastsætte regler for disponering og omdisponering, stadig fastholder, at der ikke kan omdisponeres mellem drift, anlæg og projektbevillinger uden provstiudvalgets godkendelse. Foreningen støtter forslaget om mulighed for central opsparing, men bemærker i den forbindelse, at det giver endnu en opgave til provstisekretæren.

Provsteforeningen i Danmark skriver i sit høringssvar, at forslaget vil fremme et helhedsperspektiv, så der kan flyttes rundt på pengene, såfremt et bevilget anlæg ikke bliver realiseret.

Landsforeningen af Menighedsråd bemærker, at det er god økonomistyring, at ikke anvendte midler tilbageføres. Muligheden for central opsparing af anlægsmidler giver mulighed for en mere effektiv likviditetsstyring. Angående opsparing af anlægsmidler er det væsentligt, at der i provstiudvalgene arbejdes med stor gennemsigtighed, så der opbygges tillid til, at opsparingen kommer det til tænkte menighedsråd til gode.

Bemærkninger imod mulighed for tilbageførelse af ubrugte midler og central opsparing

Kollerup-Fjerritslev menighedsråd er meget betænkelige ved at give provstiudvalget mulighed for at tilbagekalde ubrugte anlægs- og projektbevillinger til provstiets reserver. Menighedsrådet mener ikke, det vil fremme menighedsrådenes incitament til at foretage besparelser.

Haderslev domprovstiudvalg bemærker, at de nuværende regler ved mindreforbrug af anlægsmidler fungerer tilfredsstillende, idet de kan overføres til frie midler og dermed kan ligningsbeløbet til drift reduceres i kommende budget. Denne ordning understøtter den vigtige samtale om provstiets samlede budget, så det bliver tydeligt, at midlerne i et provsti er "fælles."

Et medlem af Aarhus stiftsråd er imod mulighed for lokal tilpasning af budgetprocessen. De øvrige har ingen bemærkninger.

Kirkeministeriets overvejelser vedr. mulighed for tilbageførelse af ubrugte midler og central opsparing

Kirkeministeriet ser i hørings svarene opbakning til at gøre håndteringen af ubrugte anlægsmidler lettere samt give mulighed for central opsparing af anlægsmidler. Forslagene opleves som lovliggørelse af eksisterende praksis i flere provstier, og af andre provstier som en smidiggørelse af en praksis, som efter de gældende regler kun har kunnet gennemføre i forbindelse med den ordinære budgetproces.

Kirkeministeriet er enig med de menighedsråd, som gør opmærksom på, at anlægsprojekter kan blive forsinkede, og at en forsinkelse ikke må medføre, at provstiet tager de resterende anlægsmidler. Man vil fortsat kunne tilbageføre midler som en del af den ordinære regnskabs- og budgetproces, men nu bliver det muligt at gøre dette løbende.

Kirkeministeriet foreslår, at der ikke foretages ændringer i udkastet til lovforslaget.

3.5. Ophævelse af krav om tilsynsmyndighedens godkendelse af menighedsråds og provstiudvalgets regnskaber

Der er 151 høringsparter, der støtter forslaget. De høringsparter, som støtter alle forslag i høringsudkastet, de der støtter alle forslag undtagen forhøjelsen af stiftsbidraget, samt de der støtter alle forslag vedr. økonomi, er medtalt her.

Deres navne er oplistet i afsnit 1. *Generel opbakning til lovforslaget og afsnit 3. Øget transparens og fleksibilitet i den lokale økonomistyring.*

Side 47
Akt nr. 261327

De resterende høringsparter er: Sankt Johannes menighedsråd, Karlebo menighedsråd, Øster Assels-Blidstrup menighedsråd, Vester Assels menighedsråd, Hjørring Fælles provstiudvalg, Humlebæk menighedsråd, Sct. Nicolai menighedsråd, Skt. Nikolai menighedsråd, Bramdrup menighedsråd, Frederiks Kirkes menighedsråd, Fensmark menighedsråd, Tulstrup-Faurholt menighedsråd, Tingbjerg menighedsråd, Orte menighedsråd, Hedensted provstiudvalg, Løsning menighedsråd, Korning menighedsråd, Helsingør menighedsråd, Frederikshavn provstiudvalg, Egebæksvang menighedsråd, Torsted menighedsråd, Nykøbing Mors menighedsråd, Verringe menighedsråd, Værløse menighedsråd, Hee menighedsråd, Gudumholm-Lillevorde menighedsråd, Buddinge menighedsråd, Pedersborg menighedsråd, Ringsted menighedsråd, Sønder Årslev menighedsråd, Brabrand menighedsråd, Kongens Lyngby provstiudvalg, Virum menighedsråd

Der er 16 høringsparter, der ikke støtter forslaget. De høringsparter, som er imod alle forslag i høringsudkastet, samt de der er imod alle forslag vedr. økonomi, er medtalt her. Deres navne er oplistet i afsnit 1. *Generel opbakning til lovforslaget og afsnit 3. Øget transparens og fleksibilitet i den lokale økonomistyring.*

De resterende høringsparter er: Bolbro menighedsråd, Bagsværd menighedsråd, Sankt Knuds menighedsråd, Skanderborg provstiudvalg, Haderslev Domsogns menighedsråd, Haderslev domprovstiudvalg, Sankt Knuds provstiudvalg, Aarhus Domsogns menighedsråd, Tune menighedsråd

Bemærkninger for ophævelse af krav om godkendelse af regnskab

Vester Assels menighedsråd kan tilslutte sig dette forslag, da det fremmer aktualiteten med en tidligere offentlighed i forvaltningen uden unødige forsinkelser. Tilsynet svækkes ikke.

Sct. Nicolai menighedsråd støtter forslaget med den begrundelse, at forslaget er med til at styrke menighedsrådets egen kompetence og beslutningsdygtighed. Tidligere offentliggørelse den 1. april er positivt og afkorter processen.

Foreningen af provstisekretærer er positiv overfor forslaget, særligt da regnskaber bliver hurtigere tilgængelige og derfor relevante og brugbare. Der ønskes mulighed for, at der via Økonomiportalen kan trækkes regnskabstal både på formål og art samtidig. Ligeledes at der kan trækkes relevante tal fra indeværende år fra økonomiportalen til understøttelse af menighedsrådenes kvartalsrapport, som p.t. ikke er fyldestgørende for et ordentligt tilsyn. Forbedres muligheden for et ordentlig tilsyn i løbet af året, er den procesmæssige godkendelse af regnskabet overflødig.

Provsteforeningen i Danmark støtter forslaget med den begrundelse, at det vil fjerne en godkendelsesprocedur, der ikke tilføjer nogen værdi. Samtidig vil

det fremme en hurtigere offentliggørelse og dermed gøre processen mere transparent.

Side 48
Akt nr. 261327

Landsforeningen af Menighedsråd bemærker, at forslaget kan medføre en positiv administrativ lettelse for menighedsråd og provstiudvalg. Landsforeningen af Menighedsråd har den opfattelse, at provstiudvalgets tilsyn udøves gennem budgetopfølgninger og revisors revisionserklæring og protokol, og ikke gennem godkendelsen af regnskabet.

Bemærkninger imod ophævelse af krav om godkendelse af regnskab

Randers Søndre provstiudvalg og Randers Nordre provstiudvalg bemærker, at det er u hensigtsmæssigt at offentliggøre menighedsrådenes regnskaber allerede den 1. april. Provstiudvalg bør have mulighed for at bede om rettelser for at sikre et retvisende regnskab, hvorfor fristen bør sættes til den 15. september i stedet (umiddelbart efter revision).

Et medlem af Aarhus stiftsråd er imod ophævelsen af krav om tilsynsmyndighedens godkendelse af regnskabet. De øvrige har ingen bemærkninger.

Kirkeministeriets overvejelser vedr. ophævelse af krav om godkendelse af regnskab

Af de indkomne høringsvar fremgår det alt overvejende, at såvel menighedsråd og provstiudvalg opfatter ændringen som en afbureaukratisering og en lettelse i såvel menighedsråds- som provstiudvalgsarbejdet. Der ses også de fleste steder positivt på, at menighedsrådenes og provstiudvalgenes regnskaber offentliggøres tidligere.

Kirkeministeriet foreslår, at der ikke foretages ændringer i forhold til det lovudkast, som har været sendt i høring.

I forhold til fristen for offentliggørelse af regnskaberne, er det Kirkeministeriets forventning, at et opdateret cirkulære om kirke- og provstiudvalgs-kassernes budget, regnskab og revision m.v., sendes i høring inden det træder i kraft. Her vil der skulle tages stilling til endeligt tidspunkt for offentliggørelse.

3.6. Krav om offentliggørelse af dagsorden, beslutningsprotokol m.v.

Der er 148 høringsparter, der støtter forslaget. De høringsparter, som støtter alle forslag i høringsudkastet, de der støtter alle forslag undtagen forhøjelsen af stiftsbidraget, samt de der støtter alle forslag vedr. økonomi, er medtalt her. Deres navne er oplyst i afsnit 1. *Generel opbakning til lovforslaget* og afsnit 3. *Øget transparens og fleksibilitet i den lokale økonomistyring.*

De resterende høringsparter er: Karlebo menighedsråd, Øster Assels-Blidstrup menighedsråd, Vester Assels menighedsråd, Hjørring Fælles provstiudvalg, Humlebæk menighedsråd, Sct. Nicolai menighedsråd, Bolbro menighedsråd, Frederiks Kirkes menighedsråd, Tingbjerg menighedsråd, Ejby menighedsråd, Orte menighedsråd, Hedensted provstiudvalg, Løsning menighedsråd, Korning

menighedsråd, Helsingør menighedsråd, Frederikshavn provstiudvalg, Egebæksvang menighedsråd, Nykøbing Mors menighedsråd, Frederiksborg Slots menighedsråd, Værløse menighedsråd, Skanderborg provstiudvalg, Gudumholm-Lillevorde menighedsråd, Pedersborg menighedsråd, Haderslev Domsogns menighedsråd, Haderslev somprovstiudvalg, Sønder Årslev menighedsråd, Brabrand menighedsråd, Sankt Knuds provstiudvalg, Nustrup menighedsråd, Tune menighedsråd

Der er 7 høringsparter, der ikke støtter forslaget. De høringsparter, som er imod alle forslag i høringsudkastet, samt de der er imod alle forslag vedr. økonomi, er medtalt her. Deres navne er oplyst i afsnit 1. *Generel opbakning til lovforslaget* og afsnit 3. *Øget transparens og fleksibilitet i den lokale økonomistyring*.

Bemærkninger for krav om offentliggørelse af dagsorden, beslutningsprotokol m.v.

Kirke Saaby-Kisserup menighedsråd støtter forslaget og bemærker, at der bør fastsættes en frist for offentliggørelse af dagsordener og referater (f.eks. senest et fast antal dage efter et møde).

Sct. Nicolai menighedsråd støtter forslaget med den begrundelse, at kravet til offentlighed og transparens for provstiudvalgene, herunder budgetudvalgsmøder, bør være på niveau med menighedsrådene, ikke mindst i lyset af den større frihed provstiudvalgene tillægges med lovforslaget. Alle møder, der er offentlige, bør være planlagte og kendte af offentligheden. Dagsorden og referat med angivelse af, hvorledes hver enkelt har stemt ved sagernes afgørelse, offentliggøres.

Provsteforeningen skriver i sit høringssvar, at forslaget ligger i naturlig forlængelse af lovkravet om offentliggørelse af menighedsrådenes dagsorden mv.

Landsforeningen af Menighedsråd bemærker, at der er stort behov for en større gennemsigtighed, og at de anførte forslag er ukonkrete. Landsforeningen foreslår et krav om offentliggørelse af sammensætningen af budgetudvalget, offentliggørelse af konstituering i provsti- og budgetudvalg, registrering af konstituering i provstiudvalg og budgetudvalg, offentliggørelse af provsti- og budgetudvalgs mødeplaner, offentliggørelse af information om provstierne og ligningsområdet økonomi. Endvidere bemærker Landsforeningen af Menighedsråd, at fællesbestyrelser bør omfattes af de samme krav om offentlighed, som gælder for provstiudvalg og budgetudvalg.

Kirkeministeriets overvejelser vedr. krav om offentliggørelse af dagsorden, beslutningsprotokol m.v. for provstiudvalg og budgetudvalg

Kirkeministeriets vurdering er, at opdateringen af reglerne for dette punkts vedkommende for de fleste er en stadfæstelse af den praksis, som allerede eksisterer. Der er således kommet meget få høringssvar, som ikke kan støtte forslaget, og der er ikke angivet særligere årsager til den manglende opbakning.

Jf. Landsforeningen af Menighedsråds ønske om omfanget af krav til gennemsigthed, vil Kirkeministeriet bringe disse forslag ind i arbejdet med at opdatere bekendtgørelse om provstiudvalgenes og budgetudvalgenes virksomhed. Denne bekendtgørelse vil blive sendt i høring inden den træder i kraft.

Kirkeministeriet foreslår, at der ikke ændres i det udkast til opdateret lovgivning, som har været sendt i høring, idet der dog i lovforslagets bemærkninger indskrives en opfordring til, at fællesbestyrelser har åbenhed om sit arbejde på samme måde som budgetudvalg og provstiudvalg jf. Landsforeningen af Menighedsråds bemærkning. Denne opfordring vil blive gentaget i Kirkeministeriets vejledning om kirke- og provstiudvalgskassernes budget, regnskab og revision m.v.

Kirkeministeriet generelle overvejelse vedrørende øget transparens og fleksibilitet i den lokale økonomistyring

Kirkeministeriet har i gennemgangen af de indkomne høringssvar noteret sig ønsker og ideer til udviklingen af den systemunderstøttelse, som menighedsrådene har i dag. For de dele som Kirkeministeriets administrerer, vil disse ideer indgå i det kommende arbejde med folkekirkens lokale økonomi. Dette arbejde er forankret i Lokaløkonomigruppen, hvor Landsforeningen af Menighedsråd, Provsteforeningen, Foreningen af Provstisekretærer, Kordegneforeningen og stiftskontorcheferne er repræsenteret. Hertil skal lægges forslag, som vedrører regnskabssystemet, som Kirkeministeriet ikke ejer. Disse forslag vil løbende blive videreformidlet til EG Brandsoft, som leverer regnskabssystem til de fleste menighedsråd.

4. Øvrige synspunkter

29 høringsparter skriver, at det i høringsperioden fra 7. juli til 18. august ikke har været muligt at afholde ordinære råds-/udvalgsmøder.

Disse høringsparter er: Hald-Kærby menighedsråd, Øster Lindet menighedsråd, Ringkøbing provstiudvalg, Engesvang menighedsråd, Hvilsom menighedsråd, Nørre Tranders menighedsråd, Vær og Nebel menighedsråd, Jerne menighedsråd, Slangerup menighedsråd, Helsingør menighedsråd, Hadsten menighedsråd, Inger Bidstrup (formand Risbjerg menighedsråd), Sct. Hans menighedsråd, Rungsted menighedsråd, Fjelstrup menighedsråd, Hans Egede menighedsråd, Slagelse provstiudvalg, Johnny Winther Holbech (formand Rønne menighedsråd), Kirsten Lund Larsen (formand Brønshøj menighedsråd), Hee menighedsråd, Helsingør stiftsråd, Raklev menighedsråd, Vesterbro menighedsråd, København stiftsråd, Vor Frue-Vesterbro provstiudvalg, Valby menighedsråd, Viborg stiftsråd, Sct. Markus menighedsråd (Aarhus), Egeris menighedsråd

Andre bemærker at høringsudkastet har været drøftet på ekstraordinært indkaldte møder.

Flere hørings svar udtrykker utilfredshed med høringsfristens varighed og placering. Kirkeministeriet har derudover modtaget klager over, at høringsfristen er for kort fra 20 høringsparter.

Side 51
Akt nr. 261327

Disse høringsparter er: Landsforeningen af Menighedsråd, Staby menighedsråd, Gladsaxe menighedsråd, Avedøre menighedsråd, Odder provstiudvalg, Nørre Snede og Hampen menighedsråd, Gørding-Bur-Vemb menighedsråd, Ringkøbing menighedsråd, Skt. Markus menighedsråd (Aarhus), Ødsted-Jerlev menighedsråd, Ruds-Vedby menighedsråd, Skælskør-Eggeslevmagle menighedsråd, Ny Sogn og Gl. Sogn menighedsråd, Dyrup menighedsråd, Støvring-Sørup-Gravlev menighedsråd, Ribe Domsogns menighedsråd, Nørrebro provstiudvalg, Kerte menighedsråd, Glostrup menighedsråd og Vejle provstiudvalg.

I forhold til høringsfristen og periodens placering, har Kirkeministeriet den 17. august 2022 sendt svar til Landsforeningen af Menighedsråd vedrørende Landsforeningens henvendelse til Kirkeministeren om høringsperiode og frist. Svaret er også delt med alle menighedsråd og provstiudvalg på folkekirkens intranet (DAP).

Kirkeministeriet har nøje undersøgt muligheden for at færdiggøre arbejdsgruppens arbejde tidligere eller for at flytte eller forlænge den efterfølgende høringsperiode. Men det har desværre ikke været muligt.

Af hensyn til den proces, som lovforslaget skal gennemgå efter høringen og inden fremsættelse og behandling i Folketinget, har det ikke været muligt at flytte høringsfristen til et senere tidspunkt uden at påvirke muligheden for, at de nye regler kan træde i kraft til brug for de lokale kassers budgetproces for 2024. Den lokale budgetproces indledes allerede i marts 2023, og det er vigtigt at være opmærksom på, at der også efter lovforslagets ikrafttrædelse vil være behov for betydelige ændringer i cirkulærer og bekendtgørelser i medfør af lovgivningen, ligesom en række it-systemer, som understøtter de økonomiske processer, vil skulle opdateres.

En udsættelse af høringsperioden vil desuden påvirke muligheden for at videreføre visse ordninger og organiseringer af det lokale menighedsrådsarbejde, som er etableret under forsøgslovgivningen. Hjemlen til at opretholde de etablerede lokale forsøg gælder alene til udgangen af 2023.

Implementering og fremtidigt ressourcetræk

Nogle hørings svar forholder sig til behovet for ressourcer i forbindelse med implementeringen af den opdaterede lovgivning.

Roskilde stiftsråd vurderer, at den administrative merbelastning ved etablering af en række nye spilleregler kan blive ganske stor i en overgangsperiode og næppe bør undervurderes. Derudover kan der blive tale om et generelt øget udgiftspres, fordi et udvidet personaleforbrug i provstier og samarbejder ikke uden videre kan modsvares af mindre personaleforbrug i sognene. Det skyldes manglende delighed i personaleforbruget pga. få medarbejdere i mange af de mindre sogne.

Gentofte provstiudvalg skriver i sit hørings svar, at det er afgørende for implementeringen af de nye muligheder, at de kommunikeres ud til menighedsråd og provstiudvalg på en let forståelig måde, så de ikke bidrager yderligere til kompleksiteten. Det kunne understøttes af møder på stiftsniveau, hvor mulighederne præsenteres og drøftes.

Kirkeministeriet anerkender, at det vil kræve ressourcer at implementere de nye regler, hvis de nye muligheder skal blive en succes. Det er dog vigtigt at holde for øje, at det er nye muligheder som åbnes for menighedsråd og provstiudvalg. Der er således tid til at lade ønsket om at benytte mulighederne vokse frem nedefra i organisationen. Kirkeministeriet noterer bemærkningerne om, at der skal benyttes ressourcer på at implementere.

Forslag til Kirkeministeriets kontinuerlige arbejde med at forbedre rammerne for de lokale kasser

Haderslev domprovstiudvalg opfordrer til, at der opfølgende (efter lovforslaget) igangsættes et udvalgsarbejde, hvor hovedvægten ligger på en justering af de nuværende økonomiredskaber med særlig opmærksomhed på rapportering til det enkelte menighedsråd. Især balanceposterne er vanskelige at formidle. Dette udvalgsarbejde vil sandsynligvis ikke medføre lovændringer, og medlemmerne kunne med fordel være dygtige regnskabsførere, dygtige valgte kasserere, dygtige provstisekretærer på det økonomiske område.

Vesterbro menighedsråd og Holmens og Østerbro provstiudvalg ønsker, at det bliver muligt for folkekirkens lokale kasser at låne penge af hinanden.

Engesvang menighedsråd støtter de ændringer, der lægges op til i lovforslaget, men kommenterer at det ikke ændrer væsentligt på de problemer menighedsrådene oplever. Det kirkelige liv skal fortsat forankres lokalt, som det anbefales i rapporten, der ligger til grund for lovforslaget. Men det administrative ansvar er ikke grundlaget for det kirkelige liv. Man kan fortsat udvikle et kirkeliv med gudstjenester, undervisning, mission og diakoni uden at have ansvar for overordnede økonomiske rammer, bygningsvedligeholdelse, kirkegårdsdrift og personaleansvar. Det er sådan set ligegyldigt, hvilken myndighed, der bevilger rammerne. Der er ingen grund til, at de mennesker, der gerne vil arbejde med at udvikle det kirkelige liv, også er de samme mennesker, der skal administrere ressourcerne og mange andre opgaver som kirkegårdsdrift og bygningsvedligeholdelse. Det er derfor menighedsrådet anbefaling, at så mange administrative opgaver og ansvar som muligt lægges op på et andet niveau. Der er tydeligvis mange aktører i folkekirken, der ønsker at fastholde den magt, der er ligger i at have administrative ansvar og opgaver. Det er godt, at de har den interesse og det overskud. Men det er ikke rimeligt, at de påtvinger andre, der ikke har de interesser og overskud, til at stå med samme administrative ansvar og opgaver i de menigheder, hvor man har valgt at yde et frivilligt arbejde af hensyn til det lokale kirkelige liv. Ikke alle sogne har økonomisk grundlag for at ansætte en kordegn, og ansættelse af en kordegn flytter heller ikke ansvaret, som fortsat ligger hos de menighedsrådsmedlemmer, der hverken har kompetencer, evner eller interesser for de administrative opgaver. Det er godt, at der nu lægges op

til en lettere adgang til at etablere samarbejde med andre sogne. Men det kræver fortsat, at nogle vil samarbejde.

Nørre Tranders menighedsråd ønsker, at forslaget udvides med en ændring af kap. 2 og 3 (bl.a. § 9 § 17) i lov om menighedsråd, så det bliver muligt for det enkelte menighedsråd at fordele ansvar og opgaver, som det passer bedst til lokale forhold. Nørre Tranders menighedsråd har deltaget i forsøg med "Bestyrelsesmodellen med arbejdende udvalg" og har gode erfaringer med modellen, hvor kirkeværgfunktionen indgår i det stående kirke- og kirkegårdsudvalg.

I forhold til de ønsker som er fremsat af Haderslev Domsogns menighedsråd, Vesterbro menighedsråd, Engesvangs menighedsråd og Nørre Tranders menighedsråd og de øvrige høringsparter, er det opmærksomhedspunkter som Kirkeministeriet vil være opmærksomme på i det kommende arbejde med folkekirkens lokale økonomi.

I arbejdet op til fremsættelsen af dette lovforslag, har Kirkeministeriet allerede opsamlet mange gode forslag og ideer, som vil blive taget med ind i Lokaløkonomigruppen. Det vil i denne gruppe blive drøftet, hvordan vi i fællesskab bedst kommer videre med de mange væsentlige punkter og ideer.

Afsluttende bemærkninger

Kirkeministeriet kvitterer for det store arbejde som særligt menighedsråd, provstiuvalg og de folkekirkelige organisationer har lagt i at læse, drøfte og kommentere på høringsudkastet.

Kirkeministeriet anerkender, at tidspunktet for høringen var udfordrende. Det er derfor et udtryk for det store engagement hos folkekirkens frivillige og ansatte at der, sommerferien til trods, er kommet 239 hørings svar.

Indholdet af disse hørings svar vidner ligeledes om levende og reflekterende råd, udvalg og organisationer, som både har visioner for udvikling af folkekirken og vilje til at bevare institutionen som en værdifuld del af det danske samfund.

Kirkeministeriet takker for bidragene til denne proces og vil også i det daglige arbejde med at udvikle og forbedre rammer inddrage de mange bemærkninger, forslag og betragtninger, som hørings svarene indeholder.